Megilas Esther Based on Malbim's commentary

લ્લજી લ્લજી

The study is dedicated

For a refu'ah shleima for Efrat bas Esther and Gilah Miriam bas Sarah among all the sick of Yisrael, and all who need salvation.

બ્લજી બ્લજી

To the merit of Yair ben Rachal and his relatives among all Yisrael, for love and fear, and all salvations. complete Teshuvah of

બ્રજી બ્રજી

To the merit of the donor and his family for success in spiritually and materially.

כל הזכויות שמורות לארגון ©

שתי הלכות ביום

0765-404-360

office@2halachot.org

Based on Malbim's commentary.

The story of *Megilas Esther* takes place almost seventy years after the destruction of the first *Beis Hamikdash*, during the Jews exile in Babylon, prior to the return to Zion and rebuilding of the Second Temple. Mordechai himself was exiled with his brethren when the First Temple was destroyed, and later returned to rebuild the Second Temple. He was one of the 120 great sages who comprised the Great Assembly, *Anshei Kenesses Hagedolah*.

The background to the story involves two distinctly different forms of kingship prevalent at the time. One was for the people to appoint a king to lead them according to their wishes; the other was when someone forced his kingship on the people. These two kingships differed in several ways. When a king was chosen, the people controlled the limits of his dominion and he had to obey the law of the land, often taking a vow to obey them. He was considered a public servant, in charge of defense and maintenance of public property, the populace being subject to him only regarding payment of taxes, but the taxes and state treasury belonged to the people, not to the king. He could not establish new rules without the assent of the nation's legislators, and could not even move the location of his royal offices elsewhere without their consent. On the

other hand, a king who ruled by force could do as he liked, changing laws at will, levying taxes and using the state treasures for his personal desires. With this in mind we will be able to better understand many of the events in the *megila*.

Before Achashverosh became king, the Babylon Empire ruled most of the civilized world at the time. He was a regular citizen who became rich and used his wealth to seize control of Persia and Media, later vanquishing the tremendous Babylonian empire and ruling the whole civilized world. To establish his right to royalty, he married Vashti, the rightful heir to Nebuchadnezzar's kingdom. He thus became ruler both by right and by force.

מגילת אסתר מבוארת

(א) וַיְהָי בִּימִי אֲחַשְּׁוֵרִוֹשׁ הְוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַפּוֹלֵהְ וְעַד־בּׁוּשׁ שֶּׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמְאָה מְרִינָה: (ב) בַּיָמִים הָהֶם בְּשֶׁבֶת | הַפָּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּפְא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁרְ וּמֵאָה מְדִינָה: (ג) בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁהֶה לְכָל־שָׁרָיו וְעֲבָדְיו חִיל | בְּרַם בְּשׁוּשֵׁן הַבִּירֶה: (ג) בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁהֶה לְכָל־שָׁרָיו וְעֲבָדְיו חִיל | בְּרַם

- וְיְתִּי בִּימֵּי אֲחַשְׁוֵפוֹשׁ פּוּא אֲחַשְׁוֵפוֹשׁ הַמֹּלֵךְּ מֵחֹדּוּ וְעַד־פּוּשׁ שָּׁבַע וְעֶשְׂפִים וּמֵאָה (א) מִדִינָה:
- (1) And it came to pass in the days of Achashverosh In those days when Achashverosh was a regular citizen he suddenly became famous and he was Achashverosh who ruled from *Hodu* to *Cush*, one hundred and twenty seven provinces. Unlike other conquerors that slowly vanquish more and more territory, he became king of a mighty empire almost overnight.
- בַּיָּמִים הָחֵּם כִּשֶּׁבֶת | הַמֶּלֶךְ אֲחַשִׁוּרוֹשׁ עַּל כִּפֵּא מֵלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בִּשׁוּשַׁן הַבִּירָה: (ב)
- (2) In those days, immediately after gaining control of the empire, when King Achashverosh sat on his royal throne, he began ruling by force rather than by law. To emphasize his complete control he moved the capital city, which from then on was in Shushan the capital, thus stressing his disconnection from previous kings, and even from his dependence on his wife's royal ancestry.
- בִּשְׁצַּת שָׁלוֹשׁ לְמָלְפּוֹ עָשָּׂה מִשְׁתֶּה לְכָל־שָׂפִיו וְעֲבָדִיו חֵיל | פַּרַס וּמְדִי הְפַּרְהְּמִּים וְשָׂרִי (ג) הַמִּדִינוֹת לְפַנֵיו:
- (3) In the third year of his reign he finished establishing his complete

וּמָדִי הַפַּרְתְּמִים וְשָּׁבִי הַפְּדִינִוֹת לְפָּנֵיו: (ד) בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עֵּשֶׁר בְּבְּוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת־יְלְּקְר תּפְאֶרֶת נְּדוּלְתְוֹ יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמְאַת יְוֹם: (ה) וּבִמְלְוֹאת | הַיִּמִים הָאֵּלֶה עֲשָׂה הַפֶּּלֶךְ לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשֵׁן הַבִּירָה לְמַנְּדוֹל וְעַד־קְמָן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת יָמֵים

dominion, and to this effect he made a feast for all his ministers and servants and sat the army of Persia and Media first since they enabled him to take control, and after them the nobles and ministers of the provinces who ruled before him, to emphasize the superiority of force over lineage.

- (ד) בְּהַרְאֹתּוֹ אֶת־עַשֶּׁף כְּבּוֹד מֵלְכוּתּוֹ וְאֶת־יְקָּר תִּפְאֶרֶת גְּדוּלְתּוֹ יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמְאַת (ד) יִוֹם:
- (4) To further emphasize his complete reign, he displayed the glorious wealth of his kingdom to display his control of the treasury for his own purpose, and the splendorous beauty of his majesty to show the magnitude of his reign for many days, one hundred and eighty days.
- וּבִמְלּוֹאת | הַיָּמִּים הָאֵלֶה עֲשָּׁה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעֲּם הַנִּמְצְאִיםּ בְּשׁוּשַׁן הַבִּיףָה לְמִצְּדוֹל (ה) וְעַד־קָשָּׁן מִשְׁתֵּה שִׁבְעַּת יָמִּים בְּחֲצֵּר גִּיַּת בִּיתַּן הַמָּלֶךְ:
- (5) And when these days came to an end he continued to display the insignificance of lineage, and to this end the king made a seven-day feast in the courtyard of the king's palace garden, for all the people in Shushan the capital, nobleman and commoner alike. The aim of this banquet was to state publicly that the noblemen are no longer

בְּחַצֵּר גַּנָת בִּיתַן הַמֶּלֶה: (ו) חָוּר | בַּרְפַּם וּתְבֵׁלֶת אָחוּוֹ בְּחַבְלֵי־בְוּץ וְאַרְגָּלֶן עַל־גְּלֵילֵי בֶּסֶף וְעַמְּוּדִי שֵׁשְׁ מִמְּוֹת | זָהָב וָבָּסֶף עָל רְצְפָּת בְּהַמ־וְשֵׁשׁ וְדֵר וְסֹחֲרֶת: (ז) וְהַשְּׁקוֹת בִּרְלֵי זָהָב וְבַלִּים מִבֵּלִים שׁוֹגִים וָיִין מַלְכָוּת רָב בְּיִד הַמֶּלֶה: (ח) וְהַשְּׁתְיָה בַהָּת אָין אֹגֶם בִּירַבְן | יִפָּד הַמָּּלֶךְ עַל בְּל־רָב בֵּיהוֹ לְעֲשִׁוֹת בִּרְצִוֹן אִישׁ־וְאִישׁ: (ט) גַּם וַשְׁתְּי הַמַּלְבָּה

any more important than the commoners, all being allowed into the innermost chambers.

- (ו) אַרְגָּפָּן יַשְּׁשׁ מִשּׁוֹת | זָהָב (ו) פּּרְפַּס וּתְפֵּלֶת אָחוּ בְּחַבְלֵי־פּוּץ וְאַרְגָּפָּן עַל־גְּלִּילֵי כֶּסֶר וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִשּׁוֹת | זָהָב (ו) פּרְפַּס וּתְפֵּלֶת אָחוּ בְּחַבְלִי־פּוּץ וְאַרְגָּפָּן עַל־רְצִפַּת בְּהַט־וַשֵּׁשׁ וַדַּר וְסֹחָרֶת:
- (6) He entertained them lavishly with hangings of white, green and blue curtains, held by cords of linen and purple wool to silver rods and marble pillars. There were divans of gold and silver on a floor of various precious stones dar, bahat, marble and sochares.
- וַהַשִּׁקוֹת בִּכְלֵי זַקָּב וַכֵלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים וְיֵין מֵלְפוּת רָב כִּיַד הַמָּלֶך: (ז)
- (7) Wine was served in golden vessels, and assorted vessels were placed before each person without lack, and the royal wine was in abundance so the vessels could all be filled as befitting the king.
- וְהַשְּׁתִיָּה כַדָּת אֵין אֹנֵס כִּי־פֵּן | יִפַּד הַמֶּּלֶךְ עַּל כָּל־רַב בֵּיתוֹ לְעֲשׂוֹת כִּרְצוֹן אִישׁ־וָאִישׁ: (ח)
- (8) The drinking was courteous since there were so many vessels that no one had to hurry to give his cup to someone else, for so had the king ordered all the stewards of his household to serve everyone

עְשְׂתָה מִשְׁתְּה נָשִׁיִם בֵּית הַפַּלְבֹּוּת אֲשֶׁר לַפֶּלֶך אֲחַשְׁוֵרְוֹשׁ: (י) בַּיוֹם הַשְּׁבִיעִּׁי כְּטִוֹב לֵב־הַפֶּלֶךְ בְּיִין אָמַר 'לִמְהוּמָן בִּוְּלָא חַרְבוֹנְא בִּנְתָא וְאֲבַנְתָא ֹתְר וְכַרְבַּם שִּׁבְעַת' הַפָּרִיִּם הַמִשְּׂרָתִּים אֶת־בָּנִי הַפֶּלֶךְ אֲחַשִּׁוֵרְוֹשׁ: (יא) 'לְהָבִיא אֶת־וַשִׁתִּי הַפַּלְבָּה לִבְּנִי

equally to comply with the will of each man and not to serve the nobility first.

To further accentuate his unrestricted control Achashverosh decided to belittle Vashti's influence on his dominion by not allowing her to participate in the royal reception but rather

- צָם וַשִּׁתִּי הַמֵּלְפָּה עֲשִׁתָּה מִשִּׁתֵּה נָשִִּים בֵּית הַמֵּלְפוּת אֲשֵׁר לַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרְוֹשׁ: (ט)
- (9) Vashti, meaning that she was primarily a regular citizen but was the queen too merely because she was married to the king, made a feast for the women and not for the nobility, in the royal palace which was royal only because it belonged to King Achashverosh, not because of her royal ancestry. By preceding her name to her title he implied that she is primarily a common person named Vashti and also happens to be a queen because she married the king.
- בּיוֹם הַשְּׁבִיעִּי כְּטּוֹב לֵב־הַמֶּּלֶךְ בַּיִּיוְ אָמַּר לִּמְהוּמְן בִּזְּתָא חַרְבוֹנְא בִּגְתָא וְאֲבַגְתָא זַתַּר (י) יִכַרְפַּס שִׁבְעַת הַפָּרִיפִּים הַמִשַּׁרְתִּים אֵת־פִּנֵּי הַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרְוֹשׁ:
- (10) On the seventh day, when the king's heart was merry with wine, he thought of another way to belittle Vashti's influence so he ordered Mehuman, Bizzeta, Charvona, Bigta, Avagta, Zeitar and

הַפֶּלֶךְ בְּבֶתֶר מַלְכָוּת לְהַרְאוֹת הֲעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־יִפְּיָה כִּי־מוֹבַת מַרְאָה הִיא: (יב) וַהְּמָאֵן הַמַּלְבָּה וַשְּׂהִי לְבוֹא בִּדְבָר הַבֶּּלֶךְ אֲשֶׁרָ בְּיַד הַמְּרִיסֵים וַיִּקְצְּף הַבָּּלֶךְ מְאֹד

Charkas, the seven chamberlains who attended King Achashverosh, he sent a delegation of his chamberlains, not nobility as would befit a queen

- לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְפָּה לִפְצֵי הַמֶּלֶךְ בְּפֶּעֶר מֵלְפוּת לְהַרְאוֹת הְעַמִּים וְהַשְּׂרִים אֶת־ (יא) לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְפָּה לִפְצֵי הַמֶּלֶךְ בְּפֶּעֶר מֵלְפוּת לְהִיא:
- (11) to forcefully bring Vashti, who was also the Queen by merit of being married to the king. To exhibit this he instructed that only when she arrives before him should she be wearing the royal crown, to show the nations and ministers her beauty, to demonstrate that her beauty was her only merit, not her ancestry, for she was indeed beautiful.
- וַתְמָאֵן הַמַּלְפָּה וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַּר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסְּרִיסִים וַיִּקְצֹּף הַמֶּלֶף מְאֹד (יב) וַחֲמַתּוֹ בָּעֵרָה בִוֹּ:
- (12) But Queen Vashti understood his intent and refused to appear by the king's order without her crown, nor did she agree to be brought by the chamberlains, and thus she thwarted all the kings plans and the king grew externally furious over the affront and his wrath over her thwarting his scheme seethed within him, because his main wrath was over his hidden thoughts.

ַוְחֲמָתְוֹ בֵּעֲרָה בְּוֹ: (יג) וַיָּאמֶר הַמֶּּלֶךְ לְחֲכָמֵים יְדְעֵי הֵעתִים כִּי־בֵּן דְּבָר הַמֶּּלֶךְ לִפְנֵּי בָּל־יְדְעֵי דָּת וָדִין: (יד) וְהַקָּרִב אֵלָיו בַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמָתָא תַרְשִּׁישׁ מֶרֶם מַרְסְנָא מְמוּבֵן שִׁבְעֵת שָׁרִי | פָּרָם וּמָדִי רֹאֵי פְּנִי הַמֶּּלֶךְ הַיְּשְׁבִים רְאשׁנָה בַּמַּלְרִוּת: (טו) כְּדָת

Although the king's plans were frustrated, his love for Vashti overcame his fury and his drive for endless power; Rather than punish her ruthlessly, he wanted to mitigate her crime.

- וַיֹּאמֶר הַמֶּּלֶךְ לְחֲכָמִּים יְדְצֵּי הָעִתִּים כִּי־כֵּן דְבַּר הַמֶּּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יְדְצֵי דְּת וָדִין: (יג)
- (13) So the king conferred with the wise men, those knowledgeable of the times thereby slyly hinting to them that the timing of her offense was not an affront to his kingship, but rather a domestic squabble, for this was the king's custom, [to bring such matters] before anyone versed in law and proper manners who understands that one should not behave that way to his wife. He did not want someone who would be focusing on the political ramifications of such disrespect. To this end he carefully chose
- ןהַקּרֹב אֵלֶיו כַּרְשְׁצָא שֵׁתָרּ אַדְמָּתָא תַרְשִׁישׁ מֶּרֶס מַרְסְצָא מְמוּכָּן שִׁבְעַּת שָׂרִי | כְּרַס וּמָדֵי רֹאֵי פִּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיְשִׁבִּים רְאשׁצָׁה בַּמַּלְכְוּת:
- (14) those closest to him, Carshina, Sheitar, Admata, Tarshish, Meress, Marsina and Memuchan. These were the seven ministers of Persia and Media, who had admission to the king and already knew what occurred, thus avoiding more publicity to the offensive

מְה־לַּעֲשׁוֹת בַּמַּלְבָּה וַשְּׁתֵּי עַל | אֲשֶׁר לְא־עֲשְׂרָה אֵת־מַאֲמַר הַמַּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ בְּיִר הַמְּרִיסִים: (טז) וַיִּאמֶר מְמוּכָּן לִפְּנִי הַמֶּׁלֶךְ וְהַשְּׂרִים לְא עַל־הַמָּלֶךְ לְבַדְּוֹ עֲוְתָה וַשְׁתִּי הַמַּלְבָּה כִּי עַל־כָּל־הַשָּׂרִים וִעַל־כָּל־הָעַמִּים אֵשֵּׁר בִּכָל־מִדִינְוֹת הַמֵּלֵךְ אֲחַשִּׁוֵרְוֹשׁ:

affair, and were fit to judge the case because they ranked highest in the kingdom.

- (טו) פָּדָת בְּמַלְפָּה וַשְּׁתִּי עֵּל | אֲשֶׁר לְא־עָשְׂתָּה אָת־מַאֲמַרּ הַפֶּּלֶךְ אֲחַשְׁוַרּוֹשׁ בּיַד הַפַּרִיסִים:
- (15) He therefore carefully worded the question: "By law, what should be done with Queen Vashti", this time mentioning her royalty before her name to qualify the squabble as being between equals, "for failing to obey the order of King Achashverosh as brought by the chamberlains?" He further mitigated her crime by giving her room to claim that the chamberlains distorted her husband's intention.

At this point Memuchan, later called Haman, realized that the king had gotten distracted from his goal to attain complete control and carefully brought his attention to this.

- וּאֹמֶר מְמוּפָּן לִפְצֵּי הַמֶּלֶף וְהַשָּׂרִים לֹא עַל־הַמֶּלֶף לְבַדּוֹ עְוְתָּה וַשְׁתִּי הַמֵּלְפָּה פִּי עַל־ (טז) בָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־בָּל־הָעָמִים אֲשֵׁר בִּכָל־מִדִינּוֹת הַמֵּלֵךְ אֲחַשִּׁוְרוֹשׁ:
- 16) Memuchan declared loudly, so it could not be ignored, before the king and the ministers: "It is not against the King alone that Queen Vashti has sinned", emphasizing that her royalty comes before her

מגילת אסתר מבוארת

(יז) פִּי־יַצָּא דְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִּׁים לְהַבְּזוֹת בַּעְלֵיהֶן בְּעִינֵיהֵן בְּאָמְרָם הַמָּלֶךְ אֲחַשְּׁוֵרוֹשׁ אָמֵר לְהָבִּיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְבָּה לְפָנִיו וְלֹא־בְאָה: (יח) וְהַיּוֹם הַנֶּה תֹאמְרְנָה | שָּׂרִוֹת בָּרַם־וּמָדִי אֲשֶׁר שָׁמִעוּ אֶת־דְּבָר הַמַּלְבָּה לְכָל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וּכְדֵי בִּזְיוֹן וָקְצֶף:

private life, "but against all the ministers and all the nations in all the provinces of King Achashverosh" even though they understood why Vashti didn't come when the king called her.

- (יז) בְּרִיהַמֵּלְכָּח עַל־כָּל־הַנָּשִׁים לְהַבְּזוֹת בַּעְלֵיחֶן בְּעִינִיחֶן בְּאָמְרָם הַמֶּּלֶךְ אַחַשָּׁוִחִישׁ אַמַּר לְהַבִּיא אֵת־וַשִּׁתִּי הַמַּלְכָּה לְפַּנְיו וִלֹא־בָאַה: אַחַשָּׁוִחִישׁ אַמַּר לְהָבִּיא אֵת־וַשִּׁתִּי הַמַּלְכָּה לְפַנְיו וִלֹא־בָאָה:
- (17) "For word of the queen's deed will reach all the women who weren't at the banquet, and it will belittle their husbands in their eyes, and they will misunderstand what happened and say: 'King Achashverosh commanded that Queen Vashti merely be brought before him, yet she did not come, surely I will not do anything for my husband more difficult than that!'"
- וְהַיּוֹם הַאֶּה תֹאפֵּוְרָנָה | שָׂרוֹת בָּרַס־וּמָדִי אֲשֶׁר שְׁמְעיּ אֶת־דְּבַּר הַמַּלְבָּה לְכּל שָׁרִי (יח) הַמֶּלֶךְ וּכִדִּי בִּזְיּוֹן וָקָצֶף: הַמֶּלֶךְ וּכִדִּי בִּזְיּוֹן וָקָצֶף:
- (18) "and this day, the princesses of Persia and Media who were present and heard the word of the queen will relate that the queen refused to come because she felt that her husband was king only because of her ancestry, and that his kingship must be restricted by his ministers, and then all this will be known to all the princes of the king, and the women will have much contempt towards their husbands and

(יט) אִם־עַל־הַמָּלֶךְ שׁוֹב יֻצָּא דְבַר־מַלְכוּת מִלְפָנְיו וְיִכְּתְב בְּדָת, פַּרִם־וּמָדֵי וְלָא,יְעֲבְוֹר אֲשֶּׁר לְא־תָבוֹא וַשְּׁתִּי לִפְנֵי הַמָּלֶךְ אֲחַשְׁוֵלוֹשׁ וּמַלְכוּתהׁ יִתְּן הַמָּלֶךְ לִרְעוּתְה הַמּוֹבְה מִמֶּנָה: (כ) וְנִשְׁמֵע פִּתְנָּם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׂר־יַעֲשֶׂה בְּכָל־מַלְכוּתוֹ כִּי רַבָּה הֻיא וְכָל־הַנְּשִׁים

the ministers will be full of **wrath** over the fact that their control was usurped."

- אָם־עַל־הַמֶּלֶךְ שוֹב יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנְיוֹ וְיִכְּתֵּב בְּדָתֵי פְרַס־וּמְדֵּי וְלֹא יְעַבּוֹר (יט) אֲשֶׁר לְא־תָבּוֹא וַשְׁתִּי לִפְנִי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוִרּוֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לִרְעוּתָּה הַטוֹבָּה מִמְּנָה:
- (19) "If it please the King, let a royal edict be issued, and let it be written into the laws of Persia and Media that all edicts from now onare irrevocable by lower courts, and the first edict will be that Queen Vashti may never again appear before King Achashverosh", thereby alleviating the grievance of her deed since she probably repented and wanted to come but couldn't, "and let the King confer her royal title upon another woman who is better than she" to disprove his dependency on her royal ancestry.
- ןנִשְּׁמֵעּ פִּתְגָּם הַפֶּּלֶךְ אֲשָׁר־יַעֲשֶׂחּ בְּכָל־מֵלְכוּתּוֹ פִּי רַבְּה חִּיא וְכָל־הַנִּשִּׁים יִתְּנוּ יְקָף (כ) לְבַעְלֵיחֵן לְמִגַּדּוֹל וְעַד־קַטַן:
- (20) "And the King's decree which he shall proclaim will be heard throughout his kingdom, for his control is indeed great, and all the women will respect their husbands, even if she is a noblewoman married to a commoner."

יִתְּנָוּ יְקָר לְבַעְלֵיהֶׁן לְמִנְּדִּוֹל וְעַד־קְמֵן: (כא) וַיִּיטַב הַדְּבָּר בְּעֵינִי הַפֶּּלֶּךְ וְהַשְּׂרִים וַיִּעַשׂ הַפֶּלֶךְ בִּדְבַר מְמוּבֶן: (כב) וַיִּשְׁלָח סְפָּרִים אֶל־בְּל־מְדִינְוֹת הַבֶּּלֶךְ אֶל־מְיִנְה וּמְדִינְה בִּרְתָבָּה וְאֶל־עַם וָעָם בִּלְשׁוֹגִוֹ לְהְיָוֹת בָּל־אִישׁ שֹׁרָר בְּבֵיתׁוֹ וּמְדַבֵּר בִּלְשִׁוֹן עַמְוֹ:

For this new law that royal edicts are irrevocable to be legislated, it had to be accepted by the ministers that were relinquishing their power, and indeed miraculously

- וַיִּיטַפּ הַדָּפָּר בְּעֵיצֵּי הַמֶּּלֶךְ וְהַשָּׂףִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּדְפַר מְמוּכָן: (כא)
- (21) the idea pleased the king and the ministers, and therefore the king did as Memuchan had advised without needing their approval.
- וִישְׁלַּח סְפָּרִיםּ אֶל־כָּל־מְדִינּוֹת הַפֶּּלֶךְ אֶל־מְדִינָּה וּמְדִינָּה כִּבְתְבָּה וְאֶל־עַם וְשָּׁם (כב) כִּלְשׁוֹנוֹ לְהִיּוֹת כָּל־אִישׁ שׂבֵּר בְּבֵיתּוֹ וּמְדַבֵּּר כִּלְשׁוֹן עַמְוֹ:
- (22) Having absolved himself of his dependency on the Persian ministers and establishing himself as a ruler of all nations alike, he sent letters to all the king's provinces—to each province in its script and to each nation in its language saying that every man shall be a complete master in his home just as the king's rule is totalitarian, and that he speak the language of his nation, thereby absolving them of the need to use Persian as an official language.

The author of the *megila* prefaced the whole story of redemption with this background to explain how *Hashem* miraculously gave Achashverosh complete reign to do as he wishes, thereby enabling him to marry

מגילת אסתר מבוארת

(א) אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵׁלֶּה בְּשֶׁׁדְ חֲמַת הַפֶּּלֶדְ אֲחַשְּׁוֹרִוֹשׁ זָכָר אֶת־וַשְּׁתִּי וְאָת אֲשֶׁר־ עָשֶּׂתָה וְאָת אֲשֶׁר־נִגָּזָר עָלֵיהָ: (ב) וַיְּאִמְרוּ נַעֲרִי־הַמֶּלֶדְ מִשְּׁרְתְיִו יְבַקְשְׁוּ לַפְּּלֶדְ

an unidentified woman contrary to royal practice, and to give Haman license to obliterate a whole nation. The introduction also disproves a possible claim that Achashverosh naturally listened to his wife Esther out of his love for her, since he was a strong personality who had already quickly seized control over 127 nations and all their massive treasuries, proved his cunning manipulation of all his surroundings by becoming a totalitarian dictator, and had killed his first wife who he not only loved but depended on for the stability of the state. With this in mind we can clearly see the hand of *Hashem* forcefully steering all of Achashverosh's actions to His will.

- אַחַף הַדְּבָףִים הָאֵלֶה כְּשֹׁךְ חֲפַּת הַפֶּּלֶךְ אֲחַשְׁוַרּוֹשׁ זָפַר אֶת־וַשְׁתִּיּ וְאֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה (א) יְאֵת אֲשֶׁר־נִגְאַיר עֶלֶיהָ:
- (1) After these events, when King Achashverosh's wrath had abated, he remembered Vashti's beauty and ancestry, and worried he would not find a wife with her qualities, and he remembered what she had done and was worried lest it happen again, and he remembered what had been decreed upon her and worried no woman would want to marry him lest he kill her as well.
- וִיֹאמְףוּ נַעֲרִי־הַפֶּּלֶךְ מְשָׁרְתִּיו יְבַקְשׁוּ לַפֶּּלֶךְ נְעָףוֹת בְּתוּלּוֹת טוֹפוֹת מַרְאָה: (ב)
- (2) To alleviate these three fears the king's attendants advised: "Let

נְעָרוֹת בְּתוּלְוֹת מוֹכְוֹת מַרְאֶה: (ג) וְיַפְּלֵּד הַמָּלֶךְ פְּקִידִים בְּכְל־מְדִינְוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצְוּ אֶת־בְּל־נַעֲרֵה־בְּתוּלְה מוֹבַת מַרְאֶה אֶל־שׁוּשֵׁן הַבִּירָה אֶלּ־בְּית הַנְּשִׁים אֶל־יֵר הַגָּא סְרִים הַפָּלֶךְ שֹׁמֶר הַנְּשִׁים וְנָתֻוֹן תַּמְרֵבֵיהֶן: (ד) וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּימַב בְּעֵינִי הַפֶּּלֶךְ תִּמְלָךְ תְּחַת וַשְּׁתֹּי וַיִּימָב הַדְּבְר בְּעֵינִי הַפָּלֶךְ וַיִּעֵשׁ בְּן: (ה) אִישׁ יְהוּדִי הֱיִה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירֶה

beautiful virgin girls be sought for the King", regardless of ancestry, as a king as great as Achashverosh needs no ancestral royalty to support his dominion,

- וְיַפְּקֵד הַפֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינּוֹת מַלְכוּתוּ וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־נַעֲרָה־בְּתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה (ג) אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־בִּית הַנְּשִׁים אֶל־יַד הַגָּא סְרִיס הַפֶּלֶךְ שֹׁמֵּר הַנְּשִׁים וְנָתּוֹן תַּמְרָקִיהָן:
- (3) "and let the King appoint officers in all the provinces of his kingdom, and let them forcefully gather every beautiful virgin girl to Shushan the capital", and to ensure their complete submission "they should first be taken to the harem under the charge of Heigai, chamberlain of the King, custodian of the women, and let them get used to having all their cosmetics and other needs provided to make them completely dependent and submissive."
- ּ וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַבּ בְּעֵיבֵּי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי וַיִּישַׁב הַדְּבָּר בְּעֵיבֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׁ כָּן:(ד)
- (4) "and let the girl who finds favor in the King's eyes", regardless of other considerations, "become queen in Vashti's stead." The plan pleased the king and he gave orders accordingly, since he no longer needed to consult the ministers.

וּשְׁמִוֹ מָרְדָּבַי בָּן יָאָיר בָּן־שִּׁמְעֵי בָּן־קִישׁ אָישׁ יְמִינִי: (ו) אֲשֶׁר הָגְלָה מִירִוּשְׁלַּיִם עִם־ הַגִּלָה אֲשֶׁר הָגְלְה עָם יְכָנָיה מֶלֶךְ־יְהוּדֵה אֲשֶׁר הָגְלָה נְבְוּכַרְעָצֻר מֵלֶךְ בְּבֶל: (ז) וַיְהִי אֹמֵן אָת־הֲדַפָּה הִיא אֶסְתֵּר בַּת־דּדֹּוֹ כְּי אֵין לֶה אָב וָאֵם וְהַנְּעֲרָה יְפַת־הֹאַר וְמוֹבָת מַרְאֶׂה וּבְמְוֹת אָבִיהָ וִאִּפָּה לִקָּחָה מָרְדָּבָי לַוֹ לִבְת: (ח) וַיִּהִי בִּהִשְּׁמַע דְּבַר־הַפֶּּלֶךְ

- אָישׁ יְהוּדִּי הָיָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּיִףה וּשְׁמּוֹ מָרְדָפַי בֶּן יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִּי בֶּן־פִּישׁ אִישׁ יְמִינְי: (ה)
- (5) There was a Jewish man who lived in Shushan the capital and thereby obviously knew of this decree, whose name was Mordechai. He was a very prominent person being the son of Yair, son of Shim'iy, son of Kish, a Benjaminite, and couldn't claim that he deemed his daughter not eligible for royalty.
- אָשֶּׁר הָגְלָּח מִיפּוּשָׁלַּיִם עִם־הַגּּלָּח אֲשֶּׁר הָגְלְתָּה עִּם יְכְנְיָה מְלֶךְ־יְהוּדָּה אֲשֶׁר הָגְלָּה(ו) :נְבְוּכַדְנֵצֵּר מֶּלֶךְ בָּבָל
- (6) As someone who was exiled from Jerusalem he should be especially careful to keep the laws of the land since he was not a native, and yet he was not inconsequential since he had come with the royal exiles that exiled along with Yechoniah, King of Yehudah, whom Nebuchadnezzar, King of Babylon, sent into exile.
- וֹיְתִּי אֹמֵן אֶת־הְדַשָּה הִּיא אֶסְתֵּף בַּת־דֹּדּוֹ פִּי אֵין לְה אָב וָאֵם וְהַנְּעֲרָה יְפַת־תּאַף וְטוֹבַּת(ז) מַרְאָה וּבְמּוֹת אָבִּיקּ וְאִמָּה לְקַחָּה מַרְדַּכֵּי לּוֹ לְבָת:
- (7) It was therefore well known that he raised an orphan, his cousin Hadassah, also called Esther, for she had neither father nor mother and

וְדָתֹוֹ וְבְהַפְּבֵץ נְעָרוֹת רַבְּוֹת אֶל־שׁוּשֵׁן הַבִּירָה אֶל־יִיד הַגְּי וַתִּלְּקְח אֶסְתֵּר אֶל־בְּית הַבֶּּלֶךְ אֶל־יִיד הַגִּי שֹׁמֵר הַנְּשִׁים: (ט) וַתִּימַב הַנְּעֲרָה בְעִינְיוֹ וַתִּשָּׂא חֲסֶד לְפְּנִיוֹ וַיְבַהֵּל אֶת־תַּמְרוּקְיהָ וָאֶת־מְנוֹתֶּהָ לְתֶת לְּה וָאֵת שֶׁבַע הַנִּעֲרוֹת הֶרְאֻיִוֹת לֶתֶת־לֶה מִבְּית

he alone was responsible to present her to the king's messengers, especially since the girl was of beautiful form and beautiful visage, and even though she was an orphan, when her father and mother died Mordechai adopted her as his daughter so he could not claim that it was her responsibility to report herself.

- וְיִפִּי בְּהִשְּׁמֵּע דְּבַר־הַמֶּלֶף וְדָתּוֹ וְבְהִקְבֵץ נְעָפוֹת רַפּוֹת אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּיְפָה אֶל־פַּד הַגִּי(ח) וַתִּלָּקַח אֵסְתֵּף אֵל־בֵּית הַמֵּלֵךְ אֵל־פַד הַצֵּי שֹׁמֵּר הַנָּשִׁים:
- (8) In spite of the danger involved when the king's order to bring virgins, and his edict to force them to come became known, and many girls were gathered to Shushan the capital under the charge of Heigai, Mordechai did not give Esther in, so she was taken to the palace forcefully to be put under the charge of Heigai, custodian of the women.
- וַתִּישַּב הַנְּעֲרָה בְעֵינִיּץ וַתִּשָּׂא פֶּסֶד לְפָנִיץ זַּיְבַהֵל אֶת־תַּמְרוּפֶּיהָ וְאֶת־מְנוֹתֶּהְּ לָתֵּת לְּה(ט) וְאֵתּ שֶּׁבַע הַנְּעָרוֹת הָרְאָיוֹת לָתֶת־לָּה מִבֵּית הַפֶּּלֶרְ וַיְשַׁצֶּהְ וְאֶת־נְעֲרוֹתֶּיהְ לְטוֹב בֵּית הַנְּשִׁים:
- (9) As soon as Heigai saw the girl, she found favor in his eyes as she was evidently going to be the next queen, and as such she won his kindness so that he did not punish her for not coming willingly, and

הַפֶּלֶךְ וַיְשַׁנָּהָ וְשָׁת־נִעֲרוֹתְיהָ לְטִוֹב בֵּית הַנְּשִׁים: (י) לְא־הְנִּידָה שֶּׁקְהֹר שָׁת־עַמָּה וְשָׁת־ מְוֹלַדְתְּהְ כִּי מָרְדָּכֵי צֵוָּה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לְא־תַנִּיד: (יא) וּבְכָל־יִוֹם וְיֹוֹם מְרְדָּכֵי מִתְהַלֵּךְ לִפְּנִי חֲצֵר בִּית־הַנְּשִׁיֶם לְדַּעַת שֶׁלְוֹם שֶּׁסְהֵׁר וּמַה־יִּעְשֶׂהְ בֵּה: (יב) וּבְהַנִּיעַ תּר נְעֵרָה

even hurried to provide her with cosmetics, unlike the other maidens who received special treatment only after twelve months of inspection for disease and the like, and he also gave her special meals, and seven maids that were to be given her only after being selected for the crown, he gave her already from the palace. He also transferred her and her maids to the best quarters in the harem.

- לְא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַפָּה וְאֶת־מְוֹלַדְתָּה פִּי מֶרְדָּפֵי צִיְּה עָלֶיהְ אֲשֶׁר לְא־תַגְּיד:(י)
- (10) In spite of all this favor, Esther did not divulge her race or ancestry, for Mordechai had instructed her not to tell her ancestry, thereby making her unworthy of the crown.
- וּבְכָל־יּוֹם וְיּוֹם מָרְדָּכַיּ מִתְהַלֵּךְ לִפְּצֵי חֲצֵּר בֵּית־הַנְּשִׁים לְדַעַתּ אֶת־שְׁלּוֹם אֶסְתֵּר וּמַה־(יא) יְעָשֶׂה בָּה:
- (11) And even though Mordechai knew she would not be taken to the king for twelve months he would stroll in front of the harem courtyard every day to find out how Esther was faring, whether she was being punished for not divulging her identity and what punishment would be done to her if they did.

מגילת אסתר מבוארת

וְגַעֲרָה לָבְוֹא | אֶל־הַפָּלֶּה אֲחַשְּׁוֵרוֹשׁ מִכֵּיֹץ הָיוֹת לָה בְּדָת הַנְּשִׁים שְׁנִים עֲשָׂר חֹדֶשׁ בִּי בֵּן יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּמֵיהֵן שִׁשָּׁה חֲדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה חֲדָשִׁים בַּבְּשָׁלִים וּבְתַמְרוּמֵי הַנְּשִׁים: (יג) וּבְלֶּה הַנַּעֲרָה בָּאָה אֶל־הַפֶּלֶךְ אֵתְ בְּלֹ־אֲשֶׁר תֹאמַר יֻנְּתְן לְהֹּ לְבְוֹא עִבְּה מִבְּית הַנְּשִׁיִם עַד־בִּית הַפֶּלֶךְ: (יד) בְּעֵרֶב | הִיא בְאָה 'וּבַבּקֶר הִיא שִׁבְּה אֶל־בְּית

- וּבְהַגִּיעַ תּרּ נְעֲרָה וְנְעֲרָה לָפּוֹא | אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוִרּוֹשׁ מִקֵץ הֱיּוֹת לָּהּ כְּדָת הַנְּשִׁיםּ (יב)
  שְׁצִּים עֲשָׂר חֹּדֶשׁ פִּי פֵּן יִמְלְאוּ יְמֵי מְרִוּקִיהֶן שִׁשָּׁה חֲדָשִׁים בְּשָׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה חֲדָשִׁים
  בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנְּשִׁים:
- (12) When each girl's turn came to go to King Achashverosh, after undergoing the prescribed twelve-month care for women to make sure she had no seasonal disease —for only then would their period of beauty-care be completed: six winter months with oil of myrrh that warms the sking and six summer months with perfumes and women's cosmetics suitable for summer,
- וּבְאֶה הְנַּעֲרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵתּ כָּל־אֲשֶׁר תֹאמַר יִּנְּתָן לָהּ לְבוֹא עִמְּהּ מִבֵּית הַנְּשִׁים (יג) יַעד־בֵּית הַמְּלֶךְ:
- (13) after this procedure the girl would have to appear before the king. However, to prove she was going willingly she would be provided with whatever she requested to accompany her from the harem to the palace, and by choosing her accompaniment she would prove she went willingly.
- בָּעֶרֶב | פִּיא בָאָה יּבַבּהֶּקָר פִּיא שָׁבָּה אֶל־בֵּית הַנְּשִׁים שׁיִּי אֶל־יַד שְׁעַשְׁאַז סְפִיס הַפֶּּלֶךְ (יד)

הַנְּשִׁים שֵׁנִּי אֶל־יַד שַּׁעַשְׁנִז סְרֵים הַפֶּלֶּךְ שׁמֶר הַפִּילַנְשִׁים לְאֹ־תָבָוֹא עוֹד אֶל־הַפֶּּלֶךְ כְּי אִם־חָפִץ בְּה הַפֶּלֶךְ וְנִקְרָאָה בְשֵׁם: (טו) וּבְהַנִּיעַ תֹּר־אֶסְתְּר בַּת־אֲבִיחִיל דִּד מְרְדְּבֻׂי אֲשֶׂר לְלֵח־לוֹ לְבַת לְבְוֹא אֶל־הַפֶּּלֶךְ לְא בִקְשָׁה דְּבָר בִּי אָם אֶת־אֲשֶׁר יֹאמֶר הֵנִי סְרִים־הַפֶּּלֶךְ שֹׁמֶר הַנְּשִׁיִם וַתְּקִי אֶסְתֵּר נִשֵּׂאת הֵוֹן בְּעֵינֵי כְּל־רֹאֶיהָ: (טז) וַתִּלְּלֵח אֶסְתֵּר

שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים לְאֹ־תָבּוֹא עוֹדּ אֶל־הַמֶּלֶךְ פִּי אִם־חָפֵץ בָּה הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה בְשָׁם:

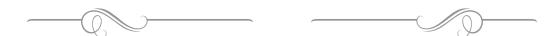
(14) In the evening she would go [to the king], and in the morning she would return to the second harem, and would henceforth have the status of a concubine and would be under the charge of Shaashgaz, the king's chamberlain, custodian of the concubines. She would not be allowed to marry anyone else, nor would she be allowed to go to the king again unless the king desired her, whereupon she would be summoned by name.

All this did not deter the women from willingly going to the king.

- וּבְהַגִּיעַ תֹּר־אֶסְתֵּר בַּת־אֲבִיחַיִל דּד מָרְדָּפֵי אֲשֶׁר לְקְח־לּוֹ לְבַּת לְבּוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לֹּא (טו): בִקְשָׁר דְּבָּר פִּי אָם אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר הַגַּי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנְּשִׁים וַתְּתִּי אֶסְתֵּר נֹשֵׂאת חֵן בִּעִינֵי כָּל־רֹאָיהַ:
- (15) And when the time came for Esther to go to the king, she reminded herself she was the daughter of Avichayil the uncle of Mordechai, who had taken her as a daughter, and when she was taken to go to the king, she risked her life to show she was going involuntarily and did not ask for a thing other than that which Heigai,

אָל־הַפֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־בְּית מַלְכוּתוֹ בַּתְׂדֶשׁ הֲעֲשִׂירֵי הוּא־תְּדֶשׁ מֵבֶת בִּשְׁנַת־שֶׁבֵע לְמַלְכוּתְוֹ: (יז) וֵיאֶהַב הַפֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר מִבְּל־הַנְּשִׁים וַהִּשְּׁא־חֵן וְחֲסֶד לְפָּנִיו מִבְּל הַבְּתוּלְוֹת וָישָׁם בֶּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָּׁה וַיַּמְלִיכֶהְ תַּחַת וַשְׁתִּי: (יח) וַיַּעֵשׁ הַפֶּּלֶךְ מִשְׁתְּה גָּדוֹל לְכָל־שָּׂרִיוֹ וְעֲבָּדְיוֹ אֵת מִשְׁתְּה אֶסְתַּר וְהַנְּחָה לַפְּדִינוֹת עֲשָׂה וַיִּתֵן מַשְׁאֵת בְּיִד

the king's chamberlain, custodian of the women, had advised. And Esther found favor in the eyes of all who saw her nevertheless.

- וַתִּלְפַּח אֶסְתֵּר אֶל־הַפֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־פֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֹּדֶשׁ הְעֲשִׂיףִי הוּא־חֹּדֶשׁ (טז) :טֵבֶּת בִּשְׁנַת־שָּׁבַע לְמֵלְכוּתְוֹ
- (16) Esther was taken against her will to King Achashverosh, to his palace, in the tenth month, which is the month of Tevet, in the seventh year of his reign.
- וַיָּאֶהַב הַפֶּּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּף מִכָּל־הַנְּשִּׁים וַתִּשָּׁא־חֵּן וָחֶּסֶד לְפָּנִיו מִכָּל־הַבְּתוּלּוֹת וַיְּשֶׁם (יז) בָּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁה וַיַּמְלִיכֶּרְ תַּחַת וַשְׁתְי:
- (17) And the king loved Esther more than all the women he had lived with and she won his favor and kindness more than all the virgins who had become his concubines; and so he personally placed the royal crown on her head immediately and made her queen in Vashti's stead.
- (יח) אַפְּלֶךְ מִשְּׁתֶּה גָדּוֹל לְכָל־שָׁרִיּ וְעֲבָדִּיו אֵת מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר וְהַנְחָּה לַמְּדִינוֹת עֲשָׂה (יח) וַיִּתֵּן מַשְּׁאֵת כְּיַד הַמְּלֶךְ:
- (18) In order to find out Esther's ancestry, the king made a grand feast

מגילת אסתר מבוארת

הַפֶּלֶּךְ: (יט) וּבְהַקּבֵיץ בְּתוּלָוֹת שֵׁגִית וּמְרְדָּבֵי ישֵׁב בְּשַׁעַר־הַפֶּלֶּךְ: (כ) אַין אָסְהֵּר מַגָּדֶת מְוֹלַדְתָה וְאֶת־עַמָּה בַּאֲשֶׁר צָנָה עָלֶיה מְרְדָּבֵי וְאֶת־מִאֲמָר מְרְדָּבֵי אֶסְתְּר עֹשְׁה בְּאֲשֶׁר הְיִתְה בְאָמָנָה אִתְּוֹ: (כא) בַּיָּמִים הָהֵם וּמִרְדָּבַי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַפֶּלֶךְ קִצַּף בִּנְּתָו וָתֶּרֶשׁ

for all his ministers and servants, "The Feast of Esther." He hoped to coax her into divulging her secret by giving her tremendous honor, and he lowered taxes for all the provinces hoping one of them would claim closeness to the throne, and gave Esther presents befitting the king hoping others would also want such presents.

- וּבְהַקָּפֵץ בְּתוּלּוֹת שֵׁנִּית וּמֶרְדָּפֵי ישֵׁב בְּשָׁעַר־הַמֶּלֶרְ: (יט)
- 19)) And even when the virgins who were not summoned yet were gathered again and dismissed to indicate that Esther would not be replaced even if her ancestry is found to be unworthy of the crown, and even though Mordechai, in whose home she was found, was placed sitting at the king's gate to honor him
- :(כ): אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מְוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּה כְּאֲשֶׁר צִּיָּה עֲלֶיהָ מֶרְדֻּכִּי וְאֶת־מְאֲמַר מְרְדָּכִיּ (כ): אֵסְתֵּר עֹשָׂה כָּאֲשֵׁר הָיִתָּה בִאָמִיָּה אִהְוֹ:
- (20) Esther would not divulge her ancestry or race, as Mordechai had instructed her. Indeed, Esther followed Mordechai's instructions just as she had done while under his care.
- בּיָפִּים הָחֵם וּמְרְדָּפֵי יוֹשֵׁב בְּשְׁעַר־הַפֶּּלֶךְ קִצַף בִּגְתָּן וְתָּרֶשׁ שְׁנִי־סָרִיפֵּי הַפֶּּלֶךְ מִשְׁמְחֵי (כא) הַפַּף וַיִבַקְשׁיּ לִשִׁלֹחַ יִּד בַּפֶּּלֶךְ אֲחַשִּׁוְרשׁ:

שָׁגִי־סָרִיסִי הַשָּּלֶךְ מִשְּׂמְרֵי הַפַּׁף וַיְבַקְשׁוּ לִשְׁלְחַ יָּד בַּשֶּׂלֶד אֲחַשְׁוּרשׁ: (כב) וַיִּנְּדְע הַדְּבָר לְמָרְדָּבִי וַיַּגָּד לְאֶסְתְּר הַמַּלְבֶּה וַתְּאמֶר אֶסְתְּר לַמֶּלֶדְ בְּשֵׁם מָרְדָּבְי: (כג) וַיְבַקְשׁ הַדְּבָר וַיִּפָּצֹא וַיִּתְלִּוּ שִׁנִיהֶם עַל־עֵץ וַיִּבָּתִׁב בְּסֶפֶּר דִּבִרִי הַיָּמִים לִפָּנִי הַמֶּּלֶדְ:

- (21) In those days another bizarre event occured, while Mordechai sat at the king's gate and Bigtan and Teresh, two of the king's chamberlains from the threshold guards were standing all day guarding, they became angry that Mordechai was sitting and they were standing, and so they planned to assassinate King Achashverosh.
- וִייָּדַע הַדָּבָף לְמֶרְדָפַי וַיַּאָד לְאֶסְתֵּר הַמַּלְפָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מֶרְדֶּכִי: (כב)
- (22) The matter somehow became known to Mordechai and he informed Queen Esther. Esther then informed the king of it in Mordechai's name, even though he did not tell her to mention his part, this being but one of the many details that eventually enabled the redemption.
- וַיְבָפַשׁ הַדָּבָף וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלּוּ שְׁגֵיהֶם עַל־צֵץ וַיִּכָּתֵּב בְּפֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לִפְּצֵי הַמְּלֶךְ: (כג)
- (23) The matter was investigated and even though it was unlikely they would leave evidence it was verified, and the two were hanged on the gallows. It was then recorded that Mordechai saved the king in the special Book of Chronicles that was before the king, not the regular history records that could be changed. The fact that Mordechai wasn't rewarded immediately was another critical detail leading to the ultimate redemption.

נא) אַחָר ו הַדְּבָרִים הָאֵּלֶּה גִּדֵּלٌ הַשֶּׁלֶּדְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָּן בֶּן־הַמְּדְתָא הְאֲגָגִי וְיִנַשְּׁאֵחוּ וַיִּשֶׁם אֶת־כִּסְאוֹ מַעֵּל כָּל־הַשְּׂרִים אֲשֶׁרְ אִתְּוֹ: (ב) וְכָל־עַבְבֵּי הַשֶּׁלֶּדְ אֲשֶׁר בְּשָׁעֵר הַבָּּלֶּדְ וּסְּרְדְּבֵי לָא יִכְרַע וְלָא בְּתַער הַבָּּלֶךְ כְּלְים וּסְשְּׁתַחֲוִים לְהָבְּן כִּי־בֵן צִּוְה־לְוֹ הַמֶּלֶךְ וּסְרְדְּבֵי לָא יִכְרַע וְלָא יִכְרַע וְלָא יִבְרַע וְלָא יִבְרַע וְלָא יִבְרַע וְלָא יִבְרָע וְלָא יִבְּרָע וְלָא יִבְּרָע וְלָא יִבְרָע וְלָא יִבְרָע וְלָא יִבְרָע וְלָא יִבְרָע וְלָא יִבְּרָע וְלָא יִבְרָע וְלָא יִבְּרָע וְלָא יִבְּרָע וְלָא יִבְּרָע וְלָא יִבְּרָע וְלָא יִבְּרָע וְלִים וּבְּלֶּע הַבְּעָּלֶם בְּבְּרָע יִבְּיִים וּסְלְּשְׁתַּן בְּבָּיְים וְּבְּבְּיִבְי הַבְּעָּער הַבָּּבֶלְים וּבְּלְים וְבְּיִּבְי הַבְּּעֶר הַבְּּבֶּי בְּבִּיְים וּבְּנְים וְבְּבָּיְים הְּבָּבֶי בְּבְּיִבְים וְּבְּלָּע בְּבְיִים הְּבָּבְים בִּבְּים בְּבִּים בְּבִּבְי הַבְּבָּים בְּבְּיִבְים הְּבָּבְים בְּבְּיִבְים הְבָּבְים בְּבְּבָּים בְּבִים בְּבְּבְים בְּבְּבְים בְּבְּיִבְים הְבָּבְים בְּבְּבְים בְּבְּיִבְים בְּבְּבֶּים בְּבְּבְים בְּבִּים בְּבְּיִבְים בְּבְּיִבְים בְּבְּיִבְים בְּבְיִים בְּבְּיִבְים הְבִּילְים בְּבְּבְים בְּבְיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִבְים בְּבְּיִבְים בְּבְּיִבְים בְּבְּיִבְים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְים בְּבְּלְיִבְבְּבְים בְּבְיִבְים בְּבְּבְים בְּבְּבְיוֹב בְּיִים בְּבְיּבְים בְּבְּיִבְים בְּבְיּבְיבְים בְּבְיוֹב בְּיבְיבְים בְּבְּים בְּבְיבְים בְּבְּבְים בְּבְיבְבְיים בְּבְּבְיים בְּבְיבְים בְּבְירִים בְּבְּיִים בְּבְיבְים בְּבְיבְים בְּבְיבְים בְּבְיבְים בְּבְיבְים בְּבְיבְים בְּבְיבְים בְּבְּבְים בְּבְיבְבְיוֹים בְּבְּבְים בְּבְיבְים בְּבְיבְים בְּבְיִבְבְים בְּבְּבְיים בְּבְיִים בְּבְים בְּבְּבְים בְּבְבְים בְּבְּבְים בְּבְבְים בְּבְים בְּבְים בְּבְבְּבְים בְּבְיבְבְים ב

- אַפַר | הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַפֶּּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָפָּן בָּן־הַמְּדָתִא הְאֲגָגִּי וְיְנַשְּׁאֵהוּ (א) יַשְּׁשׁם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעֵּל כָּל־הַשָּׂרִים אֲשֶׁר אִתְּוֹ:
- (1) After these events, King Achashverosh promoted Haman, son of Hamdata, the Agagite who suggested replacing Vashti with Esther, and advanced him, having forgotten that Mordechai was behind his salvation and assuming Haman was probably behind revealing the assassination attempt; he placed his seat above all his fellow ministers.
- ָוְכָל־עַבְדֵּי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַּׁעַר הַמֶּלֶךְ כְּרְעִּים וּמְשְׁתַּחֲוִים לְהָמָּן כִּי־בֵּן צִנְּה־לּוֹ הַמֶּלֶךְ (ב) וּמָרְדָּבֵּי לֹא יִכְרַע וִלֹּא יְשִׁתַּחֲוָה:
- (2) All the king's servants, even those at the king's gate who normally honored only the king himself, kneeled and bowed before Haman, for so had the king commanded concerning him. But Mordechai would not kneel or bow because people of importance like Haman were considered idols at the time.
- וַיֹּאמְףוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמְרְדֻּפִּי מַדּוּעַ אַתָּה עוֹפֵר אֵת מִאְיַת הַמְּלֶךְ: (ג)
- (3) The king's servants at the king's gate said to Mordechai, "Why do

מִצְּוָת הַמֶּלֶה: (ד) וַיְהִי כְּאָמְרָם אֵלָיוֹ יִוֹם וְיֹוֹם וְלָא שָׁמַע אֲלֵיהֶם וַיַּנִּידוּ לְהָמָן לִרְאוֹת` הַיְּעַמְדוֹ הְבְרִי מְרְדְּבִּי לְהָאָן לִהְשִׁרִהוּא יְהוּדִי: (ה) וַיִּרְא הָמָן בִּי־אֵין מְרְדְּבִי לְבַהוֹ הִיּעִמְרוֹ הִשְּׁלָחַ יָר בְּמְרְדְּבִי לְבַהוֹ כִּי־ בֹּעִינִיו לִשְׁלְחַ יָר בְּמְרְדְּבִי לְבַהוֹ כִּי־ הַנִּידוּ לְוֹ אֵת־עָם מָרִדָּבֵי וַיִּבַקְשׁ הָמָן לְהַשִּׁמִיד אֶת־בְּל־הַיִּהוּדְים אֵשֵּׁר בִּבְל־מַלְכִוּת הַנְּיִברוּ לְוֹ אֶת־עָם מָרִדָּבֵי וַיִּבַקְשׁ הָמָן לְהַשִּׁמִיד אֶת־בְּל־הַיִּהוּדְים אֵשֵּׁר בִּבְל־מַלְכִוּת הַנְּיִידוּ לְוֹ אֶת־עָם מָרִדָּבֵי וַיִּבְקְשׁ הָמָן לְהַשִּׁמִיד אֶת־בְּל־הַיִּהוּדְים אֲשֵׁר בִּבְל־מִלְכִּוּת

you transgress the King's command?"

- וְיָהִי כְּאָמְרָם אֵלָשׁ שוֹם וְשׁוֹם וְלֹא שָׁפַּע אֲלֵיהֶם וַיַּצִּידוּ לְהָפָּן לִרְאוֹתּ הַיְעַמְדִּיּ הִבְּרִי מְרְדְּפֵי (ד) נִי־הִאָּיד לָחֶם אֲשֶׁר־הּוּא יִהוּדְי:
- (4) And when they had said this to him day after day to save his life and he did not listen to them because he said that the order was only to the slaves of the king, they informed Haman to see if Mordechai's words would endure, for he had told them that he was a Jew and Jews were not allowed to be slaves by Persian law.
- וַיִּמְלֵא הָמָּן כִּי־אֵין מָרְדֻפַּי כֹּפַעַ וּמְשִׁתַחֱיֵה לוֹ וַיִּמְלֵא הָמָן חֵמָה: (ה)
- (5) When Haman saw that Mordechai would not kneel or bow before him even out of courtesy when he passed near him, Haman was filled with wrath because he realized that Mordechai hated him.
- (ו) אַת־פָּט הָפָּן לְהַשְּׁמִי לְבַדּוֹ כִּי־הָאִּידוּ לּוֹ אָת־פַּם מְרְדָּכִּי וַיְבַּקֵשׁ הָפָּן לְהַשְׁמִיד אָת־כָּל־הַיְהוּדִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְפּוּת אֲחַשְׁוֵדּוֹשׁ עַּם מְרְדֵּכִי: אֶת־כָּל־הַיְהוּדִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְפּוּת אֲחַשְׁוֵדּוֹשׁ עַּם מְרְדֵּכִי:
- (6) But he thought it contemptible to kill only Mordechai, for they had informed him that it was because of Mordechai's national religion

אֲחַשְּׁוֹרָוֹשׁ עַם מִרְדָּבְי: (ז) בַּחָדָשׁ הַרָּאשׁוֹן הוּא־חָדֶשׁ נִיסְׁן בִּשְׁנַת שְׁנִים עֶשְׂרֵה לַפֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרְוֹשׁ הִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרְל לִפְּנִי הָטָׁן מִיְּוֹם וּמֵחֶדֶשׁ לְחָדֶשׁ שְׁנִים־עֲשְׂרָ הוּא־חָדֶשׁ אֲדֵר: (ח) וַיָּאמֶר הָמָן לַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ יֶשְׁנִוֹ עַם־אָחָׁד מְפָּזְר וּמְפֹּרָד בְּין הְעַפִּׁים בְּכָל מְדִינְוֹת מַלְּכוּתֶךְ וְדְתִיהֶּם שׁנְוֹת מִבְּל־עָׁם וְאָת־דְּתְי הַפֶּּלֶךְ אֵינָם עשִׁים

that he was not bowing. So Haman sought to annihilate all the Jews, Mordechai's people who followed his beliefs, throughout Achashverosh's entire kingdom.

- בַּחֹדֶשׁ הָרָאשׁוֹץ הוּא־חֹדֶשׁ נִיפָּן בִּשְׁנַתּ שְׁתִּים עֶשְׂרָה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵפוֹשׁ הִפִּיל פּוּף חּוּא (ז) בּחֹדֶשׁ הָרָאשׁוֹץ הוּא־חֹדָשׁ נִיפָּן בִּיּוֹם | לִיּוֹם וּמֵחֹדֵשׁ לְחֹדֵשׁ שִׁנִים־עֲשָּׁר הוּא־חֹדֵשׁ אַדָר:
- (7) In the first month, which is the month of Nissan, in the twelfth year of King Achashverosh's reign, Haman cast a pur, which is a type of lot he used to cast, from day to day, and the lot came out negative every day until the last, and month to month until the last month. Since he started casting lots from the next day which was the fourteenth of Nissan the pur fell on the thirteenth day of thetwelfth month, which is the month of Adar. Although the lot pushed off his plans to the latest day possible, Haman didn't take the hint that his plan would not happen.
- וַיּאמֶר הָמָּן לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוִרּוֹשׁ יֶשְׁצוֹ עַם־אֶחָד מְכָּיָּר וּמְפֹּרָד פֵּין הָעַמִּים בְּפֹּל מְדִיצּוֹת (ח) מַלְכוּתֶּרְ וְדָתִיתֶּם שׁצּוֹת מִכָּל־עָם וְאָת־דָתֵּי הַמֶּלֶךְ אֵינְם עֹשִׁים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שׁיֶּה לְהַנִּיחָם:
- (8) Haman knew that the king would not want to harm the Jews because they were considered very talented and valuable to the kingdom, so

מגילת אסתר מבוארת

וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שָׁוָה לְהַנִּיחֲם: (ט) אִם־עַל־הַמָּלֶךְ מוֹב יִכְּתֻבְ לְאַבְּדֶם וְעֲשֶׁׁרֶת אֲלְפִׁים כִּכַּר־ בָּסֶף אֶשְׁקוֹל עַל־יְדִי עֹשֵׂי הַמְּלָאבְּה לְהָבִיא אֶל־וּנְגְי הַמֶּלֶךְ: (י) וַיִּסַר הַמַּּלֶךְ אֶת־טַבּעְתוֹ מֵעָל יָדְוֹוַיִּתִנָּה לְהָמָן בֵּן־הַמִּדְתָא הָאֲנָגִי צֹרֶר הַיִּהוּדִים: (יא) וַיִּאמֵר הַמֵּׁלֵךְ לְהָבֶׁן הַבֵּסֵף

he said to King Achashverosh, "There is one nameless nation, scattered in different countries, and even within each country they are dispersed among the nations throughout the provinces of your kingdom, whose laws are completely unlike those of any other nation in food, dress, and behavior, and who do not obey the laws of the King regarding taxes and other duties. It is not in the King's interest to tolerate them because other nations learn from them to be lax in their duties."

- (ט) אָם־עַל־הַפֶּּלֶךְ שּוֹב יִכְּתֵּב לְאַבְּדָּם וְעֲשֶּׂרֶת אֲלְפִּים כִּכַּר־כָּּסֶף אֶשְׁקוֹלּ עַל־יְדֵיּ עֹשֵׂי (ט) הַמְּלָאבָּה לְהַבִּּיא אֶל־גִּמִיּי הַמְּלֶך:
- (9) "If it please the King, let an edict be issued for their religious destruction, and I will weigh out ten thousand silver talents that will happily be paid by the functionaries who want to enlighten these lost souls, deposited in the King's treasuries to defray the expenses."
- וַיָּסֵר הַפֶּּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַּל יָדּוֹ וַיִּתְּנָה לְהָפֶּון בָּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹפִר הַיְּהוּדִים: (י)
- (10) The king assumed Haman meant only to edify a backward nation, so without reading the edict he removed his signet ring from his hand

נָתְוּן לֶךְ וְהָעֶּׁם לִעֲשָׂוֹת בָּוֹ כַּפְּוֹב בְּעֵיגֵיך: (יב) וַיִּקְרְאֹּוּ סִפְּרֵי הַפֶּּלֶךְ בַּחְדֵשׁ הֵרְאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה עֲשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתְב כְּכָל־אֲשֶׁר־צֵוּה הָטֶׂן אֵל אֲחַשְׁדִּרְפְּגִי־הַפֶּעֶׁךְ וְאֵל־הַפַּחׁוֹת אֲשֶׁר | עַל־מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל־שָּׁרִי עַם וְעָׁם מְדִינָה וּמְדִינָה בְּכְתָבֶׁה וְעָם וָאָם בִּלְשׁוֹגִוֹ בִּשֵּׁם הַפָּלֶךְ אֲחַשִּׁוִרשׁ נִכִּהָּב וְנָחִתְּם בִּטַבַּעַת הַפֶּלֶךְ: (יג) וִנִשְׁלוֹחַ סִפְּרִים בַּיד הֶרָצִים בֹּ

and gave it to Haman, son of Hamdata, the Agagite. It was only Haman who was the persecutor of the Jews, not Achashverosh.

- וַיֹּאמֶר הַמֶּּלֶףְ לְהָמֶּן הַפֶּסֶף נָתּוּן לָךְ וְהָעֶם לְעֲשׁוֹת פּוֹ כַּשּׁוֹב בְּעֵינָיךְ: (יא)
- (11) Since the king thought this was a benevolent endeavor, he said to Haman, "The money is yours to keep, and the nation is yours to do with as you please."
- וַיִּקְרָאזּ סְפְּרֵי הַפֶּּלֶךְ בַּחֹּדֶשׁ הָרָאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה עֲשָׂר יוֹם בּוֹּ וַיִּכְּתֵּב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִּזְּה (יב)

  הָפָּן אֶל אֲחַשְׁדַּרְפְּנִי־חַּפֶּלֶךְ וְאֶל־הַפַּחּוֹת אֲשֶׁר | עַל־מְדִינְה וּמְדִינְה וְאֶל־שָׂבִי עַם וְצֶם הָפָּלֶךְ אֲחַשְׁורשׁ נִכְתְּב וְנָחְתְּם בְּטַבַּעַת מְּדִינְה וּמְדִינְה כִּכְתְבָּה וְעֵּם וָצֶם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַפֶּלֶךְ אֲחַשְׁורשׁ נִכְתְּב וְנָחְתְּם בְּטַבַּעַת הַפֶּלֶרְ אֲחַשְׁורשׁ נִכְתְּבָּה וְעֵּם וְצָם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַפֶּלֶךְ אֲחַשְׁורשׁ נִכְתְּבָּה וְעֵּם וְצָם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַפֶּלֶךְ אֲחַשְׁורשׁ נִכְתְּבָּה וְעָם וְצָם הָּלְשׁוֹנוֹ בְּשִׁם הַפֶּלֶךְ אֲחַשְׁורשׁ נִכְתְּבָּה וְעָם הָפָּלֶרְ הַבְּחַלְּיוֹים בּיִּלְּיִיבְיִים בְּעָבּיה הַבְּּיִבְּה וְעָם וְצָם בְּלְשׁוֹנוֹ בְּשִׁם הַפָּלֶךְ אֲחַשְׁוּרשׁ נִכְתְּבָּה וְעָם וְצָם בְּלְשׁוֹנוֹ בְּשִׁם הַפָּלֶרְ אֲחַשְׁוּרשׁ נִכְתָּבְּה וְעָם וְעָם בְּלְשׁוֹנוֹ בְּשׁם הַפָּלֶּלֶךְ אֲחַשְׁוִרשׁ נִכְתְּבָּה וְעָם וְעָם בִּלְשׁוֹנוֹ בְּשִׁם הַפָּלֶּלְי אֲחַשְׁוִרשׁ נִבְּתְּבָּה וְעָם הָבָּלְים הָּבְּשֹׁוֹ בִּשְׁם הַבְּּלֶּלְיה וְשִׁבּי וְנִיחְתָּם בְּבְּכָּלְייִים בְּיִים בְּבִּיבְּיה הִיּבְיה וּבְּיִבְּיה הַבְּבָּה וְעָם בְּבָּחִישׁוֹנִים בְּיִים בְּיִבְּה וּיִיבְה וּיִבְיה וּבְּבָב בְּעִבְּם בְּיִבְּיה בִּים בּיִּבְּבָּה וְיִבְם בְּיִבְּעִּה בְּבָּה וְעָם בְּיִבְּיה בִּבְּים בְּיִבְּיה בִּיִּים בְּיִבְּים בְּבָּלְים בְּיִּים בְּיִבְּיבְּים בְּיִבְּים בְּבִּעְתְּיבְּיה בְּיִּים בְּיִבְּבָּה וְעִים בְּיִים בְּיִּים בְּיּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִיבְּיוּים בְּיִּבְיּים בְּבָּים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹים בְּיִים בְּשִּים בְּיבְּים בְּיבְּיבְּבְּיבְים בְּיּבְיבִים בְּיבּים בְיּבְיּים בְּיבְיוּים בְּיבְיים בְּבְּיבְים בְּיבְים בְּיבְיבְיוֹים בְּיבְיבְיבְיבְיבְיים בְּיבְיבִים בְּבְּבְּיבְיבְיים בְּיבְיים בְּעִים בְּיבְּיבְיִים בְּבְּבְייבְיים בְּיוּבְיּבְיוּים בְּיוּבְים בְּעִיבְים בְּינִים בְּיוֹים בְּיבְייִים בְּיבְיּבְיים בְּבְּיים בְּיבְּיבְיים בְּבְּיים בְּיבְייִים בְּיבְיבּיים בְּבּבּים בְּבְיבְים בִּילִיתְים בְּישְׁבְּים בְּיּבְייִים בְּיּבְייים בְ
- (12) The king's scribes were summoned on that same day, the thirteenth day of the first month, and all that Haman commanded to the king's satraps and the governors of each province and to the nobles of each nation was written—to each province according to its script and each nation according to its language. That which the king never intended was written in King Achashverosh's name and sealed with the king's signet ring.

מגילת אסתר מבוארת

אָל־כָּל־מְדִינְוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְּׁמִיד לְהַרָג וּלְאַבְּד אָת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָבֵן מַף אָל־כָּל־מְדִינִוֹם אָחָד בִּשְּׁלוֹשִׁה עָשֶׂר לְתְדֶשׁ שְׁנִים־עָשָׂר הוּא־חְדֶשׁ אֲדֶר וּשְׁלָלֶם לְבְוֹז: (יד) פַּּתְשֶׁנֶן הַכְּּלִב לְהָנָתן דְתֹ בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה וּמְדִינָה בְּלּיהְעָמִים לְהְיִוֹת עֲתִדִים לֵיִוֹם הֵוֹה: (טו) הַרְצִים יִצְאָוּ דְחוּפִּים בִּדְבָר הַמֶּּלֶךְ וְהַדָּת נִתְנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירֶה וְהַמֶּלֶךְ וְהַבָּית מוּשָׁן נָבְוֹכָה:

- וְנִשְׁלּוֹחַ סְפָּרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־מְדִינּוֹת הַמֶּלֶף לְהַשְׁמִּיד לְהַרֹּג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־ (יג) הַּיְהוּדִים מִצַּעַר וְעַד־זָקֵן שַּף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה עֲשָׂר לְחֹּדֶשׁ שְׁנֵים־עֲשָׂר הוּא־ הֹדִשׁ אַדֵּר וּשִׁלַלֵּם לַבְוֹז:
- (13) These letters were immediately sent with couriers to all the provinces of the king so they could not be retracted: to annihilate, murder and destroy all the Jews, young and old, children and women, on one day—the thirteenth day of the twelfth month, which is the month of Adar and to plunder their possessions.
- (יד) פַּתְשָׁגֶן הַכְּתָּב לְהִבָּתְן דָתּ בְּכָל־מְדִינָּה וּמְדִינָּה וּמְדִינָּה נְּלֹּוּי לְכָל־הָעַמִּים לְהְיּוֹת עֲתִדִּים לַיּוֹם (יד) הַזָּה:
- (14) Copies of the edict were to be proclaimed as law in every province, publicly stating to all the nations that they should annihilate some nation, without specifying which, so that they should be ready for that day and they would all assume it refers to the Jewish nation.
- (טו) הָרָצִּים יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַּר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנֶה בְּשׁוּשַׁן הַבִּיִרָה וְהַמֶּּלֶךְ וְהָמֶץ יִשְׁבּוּ (טו) לִשְׁתּוֹת וְהָעִּיר שׁוּשָׁן נְבְוֹכָה:

מגילת אסתר מבוארת

א) וּמְרְדָּבִי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר גַנְשָׂה וַיִּקְרֶע מְרְדָּבִי אֶת־בְּגָּדִּיו וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶּר וַיֵּצֵא בְּתְוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעָק זְעָקָה גְּדוֹלָה וּמְרָה: (ב) וַיָּבֿוֹא עַד לִפְנִי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ בִּי אֵין לְבָוֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבִוּשׁ שָׂק: (ג) וּבְבָל־מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְבַר־הַמֶּלֶךְ

- (15) The couriers hurried out with the order of the king and only then the law was proclaimed in Shushan the capital so the king would hear last. Then the king, who knew nothing of the whole event, and Haman, who had completed setting his plan in motion, sat down to drink, and the city of Shushan was in turmoil because they were not sure who the edict was against.
- וּמְרְדָּפֵּי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נְעֲשָׂה וַיִּקְרַע מְרְדָּכִיּ אֶת־בְּגָדִיו וַיִּלְפַּשׁ שַּׁק וָאֵפֶר וַיִּצֵא (א) בּתּוֹךְ הַעִּיר וַיִּזְעַק זְעַקָּה גִּדוֹלֵּה וּמֵרַה:
- (1) And since Mordechai miraculously knew all that had occurred, he tore his clothes and put on sackcloth and ash to publicize what Haman was doing so the king would find out. He went out into the city crying loudly and bitterly.
- וַיָּבּוֹא עַד לִפְּנֵי שָׁעַר־הַמֶּלֶךְ פִּי אֵין לְבּוֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבּוּשׁ שָׂק: (ב)
- (2) He went as close as was allowed to the king's gate, for it is improper to enter the king's gate wearing sackcloth and he wanted his presence near there to be conspicuous.
- וּבְכָל־מְדִינְה וּמְדִינְה מְקוֹם אֲשֶׁר דְבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוּ מַגִּיעַ אֵבֶל גָּדוֹלּ לַיְהוּדִים וְצוֹם וּבְפִּי (ג) וּמִסְפֵּד שַׂק וָאֵפֶר יָצֵע לְרַבִּים:

וְדָתוֹ מַנִּיִע אָבֶל נְּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצִוֹם וּבְכִי וּמִסְבָּד שַׂק וְאֵבֶּר יַצִּע לֵרַבִּים: (ד) וַתְּבוֹאנָה נְעַרוֹת אֶסְתִּר וְחֲרִיסֵיהָ וַיִּנִּידוּ לְה וַתִּתְחַלְחֵל הַפֵּלְבָּה מְאָד וַתִּשְׁלֵח בְּנָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מְרְדָּבִי וּלְהָסִיר שַׁקּוֹ מִעָלָיו וְלָא קבֵל: (ה) וַתִּקְרֵא אֶסְהֵר לְהָלָך מִבְּיִם הְשָׁלִי הַלָּא קבִלי וְלָא קבֵל: (ה) וַתִּקְרָא אֶסְהֵר לְפְנִיהְ וַתְּצָיָהוּ עַל־מְרְדָּבָי לְדַעַת מַה־יָּה וְעַל־מַה־יָה: (ו) וַיִּצָּא הַתְךְ אֶל־ צֵּשִׁר הָעֶמְיִר לְפְנִּיהְ וַתְּצָיָהוּ עַל־מְרְבְּיִי לְדַעַת מַה־יָּה וְעַל־מַה־יָה: (ו) וַיִּצָּא הַתְךְ אֶל־

- (3) And now that Mordechai revealed Haman's intent, in every province, wherever the edict of the king and his law reached, there was great mourning among the Jews, with fasting, crying and wailing; sackcloth and ash were distributed to the multitudes.
- פַּתָבוֹאנָה נָעֲפוֹת אֶסְתֵּר וְסְרִיפֶּיףְ וַיַּגִּידוּ לָהּ וַתִּתְחַלְפַּל הַמַּלְפָּה מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָּדִים (ד) לְהַלְפִּישׁ אַת־מֵרְדֵּפֵּי וּלְהַפִּיר שַׂפְוֹ מֵעַלַיו וִלֹּא קבָּל:
- (4) Esther's maids and chamberlains came and told her about it and the queen was terrified. She sent garments with which to dress Mordechai so that he would wear them over his sackcloth and thereby remove his sackcloth from wearing it upon him openly, but he did not accept them to show that he trusted only in Heavenly salvation.
- ַנִתְּקְרָא אֶסְתֵּר לְהַתָּךְ מִסְּרִיפֵּי הַמֶּלֶךְּ אֲשֶׁר הָעֶמִּיד לְפָנֶּיהָ וַהְצַיִּהוּ עְל־מִרְדְּפָּי לְדַּעַת (ה): מַה־יֶּה וְעַל־מַה־יָה:
- (5) Esther summoned Hatach, one of the king's chamberlains whom he had placed in her service and whom she trusted with secrets, and she commanded him to go to Mordechai to find out the meaning of this edict and what it was about, because understanding the cause for

פְרְדָּכֵי אֶל־רְחָוֹב הָעִּיר אֲשֶׁך לִפְּנִי שֵׁעַר־הַמֶּלֶךְ: (ז) וַיַּגֶּד־לִוֹ מְרְדָּבֵי אֵת כָּל־אֲשֶׁר קְתְהוּ וְאָת וּ בְּּרְשְׁתְ הַבָּּטֶף אֲשֶׁר אָמֶר הָמָן לִשְׁקוֹל עַל־גּגְוִי הַבְּּעֶךְ בַּיְהוּדִים לְאַבְּדֵם: (ח) וְאֶת־ בַּּרְשָׁגֵן כְּרְאַוֹת אֶת־אֶסְתּרִ וּלְהַנְּיד לְהַעְּמִנֶן לְוֹ לְהַרְאוֹת אֶת־אֶסְתּרִ וּלְהַגְּיד לָהְתְחַגָּן־לְוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְפְנָיו עַל־עַבְּה: (ט) וַיְּבְוֹא לֶה וּלְצַוְּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַפָּּלֶךְ לְהְתְחַגָּן־לְוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְפְנָיו עַל־עַבְּה: (ט) וַיְּבְוֹא לֵה וּלְצוֹים בּיֹים בְּבֹיוֹ בִּילִיהָ לָבוֹא אָל־הַפָּּלֶךְ לְהְתְחַגָּן־לְוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְפְנָיו עַל־עַבְּה:

the edict would help reverse it.

- וַיִּצֵּא הַתָּהְ אָל־מָרְדָּפָּי אֶל־רְחוֹב הָעִּיר אֲשֶׁר לִפְּנֵי שָׁעַר־הַמָּלֶהְ: (ו)
- (6) Hatach went out to Mordechai, to the city square that was in front of the king's gate.
- ויַגָּד־לּוֹ מָרְדָּפַּי אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָףְהוּ וְאֵת | פָּרְשַׁת הַכֶּּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לִּשְׁקוֹל עַל־ גְּמֵי הַמֵּּלֵךְ בַּיִהוּדִּים לְאַבְּדָם:
- (7) And Mordechai told him about all that had happened to him, that he didn't bow down to Haman and that caused him to issue an edict against the whole Jewish people, and about the sum of money that Haman had promised to pay to the king's treasuries claiming it was only for the right to destroy the Jews' belief, and that Achashverosh didn't know he was trying to kill them.
- ן אָת־פַּתְשָּׁגֶן כְּתָב־הַּדָּת אֲשֶׁר־נִתַּן בְּשׁוּשָּׁן לְהַשְּׁמִידָם נְּתַן לּוֹ לְהַרְאוֹת אֶת־אֶסְתֵּר (ח) וּלְהַצִּיד לָּה וּלְצַיּוֹת עֶלֶּיהָ לָבּוֹא אֶל־הַמֶּּלֶךְ לְהְתְחַנֶּן־לּוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָּיו עַל־עַמָּה:
- (8) He also gave him a copy of the revealed letter that said to wait for the 13th of Adar when the sealed letter of law that was proclaimed in Shushan calling for their annihilation would be opened, to show

הַתֶּךְ וַיָּגָּר לְאֶסְתֵּר אָת דִּבְרֵי מְרְדָּבֵי: (י) וַתִּאמֶר אֶסְתֵר לְהַלְּדְ וַהְצַּוָּהוּ אֵל־מְרְדָּבֵי: (י) וַתִּאמֶר בְּל־אִישׁ וְאִשְּׂה אֲשֶׁר יָבְוֹא־אֶל־ (יא) כְּל־עַבְרֵי הַפֶּּ'לֶדְ וְעַם־מְדִינוֹת הַפֶּׁ'לֶדְ וְדְעִים אֲשֶׁר כְּל־אִישׁ וְאִשְּׂה אֲשֶׁר יְוֹשִׁים־לְוֹ הַפֶּּ'לֶדְ אֶל־הֶהְצֹּי הַבְּנִימִית אֲשֶׁר לְא־יִכְּוֹרא אַחָת דְּתוֹ לְהָמִית לְבַר מִאֲשָׁר יְוֹשִׁים־לְוֹ הַפֶּּ'לֶדְ אֶת־שֵׁרְבִים הַזְּהָב וְחֵיֶה וְאֲנִי לְא נִקְרָאתִי לְבְוֹא אֶל־הַפֶּּ'לֶדְ זָה שְׁלוֹשִׁיִם יְוֹם: הַפַּּ'לֶדְ אֶת־שַׁרְבִים הַזְּהָב וְחֵיֶה וְאֲנִי לְא נִקְרָאתִי לְבְוֹא אֶל־הַפֶּּלֶדְ זָה שְׁלוֹשִׁיִם יְוֹם:

Esther and to tell her about it, and to instruct her to go to the king to beseech him and to plead with him on behalf of her nation.

- וַיִּבּוֹא הַתְּרָ וַיִּגָּד לְאֶסְתֵּר אֵת דִּבְפִי מִרְדָּכִי: (ט)
- (9) Hatach went and relayed the words of Mordechai to Esther.
- וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּף לְהַתְּרָ וַתְּצַיִּהוּ אֶל־מְרְדָּכִי: (י)
- (10) Esther told Hatach and instructed him to relay to Mordechai through a messenger, because she didn't want people to know she was communicating with Mordechai:
- בָּל־עַבְדֵּי הַפֶּּלֶךְ וְעַם־מְדִינּוֹת הַפֶּּלֶךְ יְדְעִּים אֲשֶׁר בָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבְוֹא־אֶל־ (יא) בָּל־עַבְדֵּי הַפֶּּלֶךְ וְעַם־מְּדִינּוֹת הַפֶּּלֶךְ יְדְעִים־לְּוֹ הַפֶּּלֶךְ הָבְּיִלְיִפִּית אֲשֶׁר לְא־יִקְרָא אַחַת דְתוֹּ לְהָפִּית לְבֵד מְאֲשֶׁר יְוֹשִׁיט־לּוֹ הַפֶּּלֶךְ הָבְּיט־לִּוֹ הַבְּּילִים יְוֹם: אֵת־שַׁרִבִּיט הַזָּהַב וְחָיָה וָאֲנִי לֹּא נִקְרָאתִיּ לְבּוֹא אֶל־הַפֶּּלֶךְ זֶּה שְׁלוֹשִׁים יְוֹם:
- (11) "All the king's servants and the people of the king's provinces know that any man or woman who goes to the king and enters the inner courtyard without being summoned, his is but one verdict: execution; except for the person to whom the king extends his golden scepter— he shall live by grace, and definitely would not be

(יב) וַיַּגִּידוּ לְמָרְדָּבֶּי אֵת דּבְּבִי אֶסְתִּר: (יג) וַיִּאמֶר מְרְדָּבֵי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־הְדַבְּי בְנַפְשֵּׁךְ לְהִמְּלֵט בִּית־הַמֶּלֶךְ מִבְּל־הַיְּהוּדִים: (יד) כִּי אִם־הְחַרִישִׁי בְּעֵת הַוֹּאתְּ רָוַח וְהַצְּלֶּה יְעַמְוֹד לַיְּהוּדִים מִפְּקוֹם אֵהֵר וְאַתְּ וּבִית־אָבִיךְ תֹאבֵרוּ וּמִי יוֹדִּעַ אִם־לְעֵת

able to ask for anything else. However I have not been summoned to come to the king for thirty days now and he will most likely call me to him any day."

- וַיּאָידוּ לְמֶרְדֶפָּי אֵת דִּבְפִי אֶסְתָּר: (יב)
- (12) They relayed Esther's words to Mordechai.
- וּיֹאמֶר מָרְדָּפַּי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ לְהִמְּלֵט בֵּית־הַמֶּּלֶךְ מִכְּל־ (יג) הַיִּהוּדִים:
- (13) And Mordechai said to relay to Esther, "Do not think that you will escape because you are in a safe place and all the Jews will be saved by your being in the king's palace, on the contrary, the reason you are there is only to save the Jewish people."
- פִי אִם־הְחֲרִשׁ הְחֲרִישִׁ בָּעֵת הַזֹּאתּ פָּוַח וְהַצְּלָה יְעֲמּוֹד לַיְּהוּדִים מִמְּקּוֹם אַחֵּר וְאַהְ (יד) נבית־אָבִּיךְ תֹאבֵדוּ וּמִּי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כְּזֹּאת הִצַּעַהְ לַמַּלְכְוּת:
- (14) "For if you will remain silent at this time and not utilize the opportunity to save your brethren, your safety will be taken away, relief and salvation will come to the Jews from another source, and you and the house of your father will be lost. And who knows if it is not for only this time slot that you reached this royal position,

מגילת אסתר מבוארת

בְּוֹמת הַגָּעַהְ לַפַּלְכְוּת: (טו) וַתִּאמֶר אֶסְתֵּך לְהָשִׁיב אֶל־מְרְדְּבְי: (טו) בֵּךְ בְּנוֹם אֶת־בְּלוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאָים בְּשׁוּשָׁן וְצִוּמוּ עָלֵי וְאַל־תְאכְלוּ וְאַל־תִשְׁתוּ שְׁלְשֶׁת יָמִים לְיְלָה וְיוֹם גַּם־אָגִי וְגַעֲרֹתֵי אָצְוּם בֵּן וּבְבֵּן אָבְוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לְא־כַדְּת וְבַאֲשֶׁר אָבַדְתִי אַבְדִתִּי: (יז) וַיַּעֵבְר מַרְדֵּבֵי וַיַּעשׁ כְּבֵל אֵשֵׁר־צִוּתַה עָלֵיו אֵסִתְּר:

maybe by tomorrow salvation will come from elsewhere and you will be redundant."

- וַתּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִּׁיב אָל־מְרְדֻּכִי: (טו)
- (15) When Esther realized that the Jewish People would be saved in any case, and the only question was whether she would merit being part of their salvation, she said to relay to Mordechai:
- לֵףְ כְּצוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִּים הָנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוּמוּ עָּלֵי וְאַל־תְּאֹכְלּוּ וְאַל־תִּשְׁתוּ (טז) שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַּיְלָה וְיוֹם גַם־אֲצִי וְנְעֲרֹתֵּי אָצוּם פֵּן וּבְפֵּן אָפּוֹא אֶל־הַמֶּּלֶףְ אֲשָׁר לְאֹ־כַדְּת שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַּיְלָה וְיוֹם גַם־אֲצִי וְנְעֲרֹתֵּי אָצוּם פֵּן וּבְפֵּן אָפּוֹא אֶל־הַמֶּּלֶףְ אֲשָׁר לְאֹ־כַדְּתִי יִּבְדָתִי:
- (16) "Go and gather all the Jews who are in Shushan and fast for my sake, that I should merit to take part in the salvation, do not eat and do not drink for three days, night and day. My maids and I shall also fast in the same way. Then I shall go to the king, though it is unlawful, and if I perish, I alone shall perish, and the Jewish nation will survive in any case."
- וִיעֲפֹר מִרְדָפָּי וַיִּעֲשׁ כְּפֹּל אֲשֶׁר־צִוְתָּה עָלָּיו אֶסְתָּר: (יז)

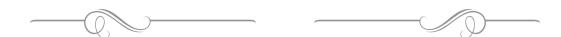
ֹלְּנִיתְ וְמִעְבֶּמֹר בְּיִּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבָּשׁ אֶסְתֵּר מַלְבׁוּת וְתַּעֲמֹר בְּחָצִר בּית־הַשָּּלֶךְ הַבְּנִיתְׁית נְכַח בְּיִת הַמֵּלֶבְית נְכַח בָּית הַמֵּלֶבְית נְכַח בָּית הַמֵּלֶבְית נְכַח בָּית הַמָּלֶבְית נְכַח בָּית הַמַּלְבוּת נְכַח בָּית הַמַּלְבוּת נְכַח בָּיתוֹ בְּבִית הַמַּלְבוּת נְכַח בְּיתוֹ בְּנִינְיוּ הַבְּיתוֹ בְּעִינְיוּ הַבְּיתוֹ בְּעִינְיוּ הַלְבִּית הַמָּלֶךְ אָמְהַ הַן בְּעִינְיוּ בְּנִיתְיוֹ בִּיְבִים הַמְּלְבִּ אֲמֶר בְּיָדוֹ וַתִּקְרָב אֶסְהֵּר וַתִּגָּע בְּרָאשׁ וּיִּשְׁרְבִים הַמְּלְבִים הַמְּלְבִּ אֲמֶר בְּיָדוֹ וַתִּקְרָב אֶסְהֵּר וַתִּגָּע בְּרָאשׁ בִּילֹים הַשְּׁלִיה וְאָסְהֵּר נִיִּשְׁרְבִים הַזְּּהְב אֲמֶבְרב אֲמָבְרב אֶסְהֵּר וַתְּנָּע בְּרָאשׁ

- (17) Mordechai then passed through the Jewish streets and did all that Esther had instructed him.
- וַיְתִּי | בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּף מֵלְפוּת וְתַּעֲמֹד בְּחֲצֵר בִּית־הַמֶּלֶףְ הַפְּנִימִית נּכַח (א) בית הַמֶּלֶךְ יְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּפֵּא מֵלְכוּתוֹּ בְּבֵּית הַמַּלְפוּת נּכַח פֶּתַח הַבְּיִת:
- (1) On the third day of public fasting, Esther donned regality and stood in the inner courtyard of the palace, since that was the closest place she was allowed to go without being summoned, but stood facing the palace, hoping to catch the king's eye. The king was uncharacteristically sitting on his royal throne in the palace facing the palace entrance and saw her right away.
- וְיָהִיּ כִרְאוֹת הַמֶּּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר הַמַּלְפָּה עֹפֶּּדֶת בְּחָצֵר נְשְׂאָה חֵּן בְּעֵיפִיו וַיּּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ (ב) לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרִבִּיט הַזְּהָבּ אֲשֶׁר בִּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּצֵּע בִּרֹּאשׁ הַשַּׁרִבְיט:
- (2) When the king saw Queen Esther standing in the courtyard he was surprised, because his rule of not allowing anyone in without explicit permission was not supposed to include her, and the fact that she included herself found favor in his eyes. To accommodate her

ַהַשַּׂרְבִים: (ג) וַיָּאמֶר לָהֹ הַפֶּּלֶךְ מַה־לֶּךְ אֶסְתְּר הַמַּלְבָּה וּמַה־בַּבְּקְשְׁתְּךְ עַד־חֲצֵי הַמַּלְכַוּת וְיַנָּתְן לֶךְ: (ד) וַתִּאמֶר אֶסְתֵּר אִס־עַל־הַפֶּלֶךְ מֻוֹב יָבׁוֹא הַפֶּלֶךְ וְהָמָןֹ הַיּוֹם אֶל־הַפִּשְׁתֶּה

conduct the king extended to Esther the golden scepter that was in his hand and Esther approached and touched the tip of the scepter as if she was just one of his subjects.

- וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְפָּה וּמַה־בַּקְשָׁתֵּךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְפוּת וְיִּצְּתָן לָךְ: (ג)
- (3) The king understood from her behavior that she came to ask for something unusual, so he said to her, "What is it, Queen Esther? What is your request? [Even if it be] half the kingdom, it will be granted you."
- וּתֹאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַפֶּלֶךְ שוֹב יָפוֹא הַפֶּלֶךְ וְהְמָץ הַיּוֹם אֶל־הַפִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־עֲשִּׂיתִי (ד) לְוֹ:
- (4) Esther said, "If it please the King, let the King and Haman come today to the feast that I have already prepared for him", and since the food is already prepared, it cannot be postponed to a different day.

Esther invited Haman for several reasons. The first reason was because she wanted to show that she had nothing against him personally, wanting only to save her nation. The second was to surprise them both and elicit an immediate and impulsive response from the king. The third reason was because she knew that when a person reaches the zenith of his

מגילת אסתר מבוארת

אַשֶּׁר־עָשִּׂיִתִּי לְּוֹ: (ה) וַיִּאמֶר הַפֶּּלֶךְ מְהָרוּ אֶת־הָבֶּוֹ לְעָשִּׂוֹת אֶת־דְּבָר אֶסְתֵּר וַיָּכְא הַפָּׁלֶךְ וְהָבֶּוֹ אֶל־הַפִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־עִשְׁתָה אֶסְתֵּר: (וּ) וַיִּאמֶר הַפָּלֶךְ לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתְּה הַיִּיִן מַה־שְּׁאֵלָתַדְ וְיַנָּתֵן לֶךְ וּמַה־בַּקְשְׁתְּךְ עַד־חֲצִי הַפַּלְכָוּת וְתֵעשׂ: (וֹ) וַתַּעַן אֶסְתֵּר וֹתֹאמֵר שְׁאֵלָתִי וּבַקְשָׁתִי: (ח) אִם־מָצָאתִי חֵׁן בְּעֵינִי הַפָּּלֶךְ וְאִם־עַל־הַפָּּלֶךְ מוֹב לְתַת'

career he will naturally start his way down, and by inviting Haman to this meal she allowed him to reach his ultimate success.

- (ה) אַמֶּלְרְ מְהַרִּיּ אֶת־הָמָּן לְצַשׁוֹת אֶת־דְּבַּר אֶסְתֵּר וַיִּבֹּא הַמֶּלֶךְ וְהָמָּן אֶל־הַמִּשְׁתָּה אַשָּׁר־עָשִׂתָּה אֶסִתָּר:
- (5) The king said, "Tell Haman not to take his time as if he was worthy of this event, but rather to hurry and fulfill Esther's bidding as an obedient subject of the kingdom." And the king and Haman came to the feast that Esther had prepared.
- ַניּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּף בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֶלְתֵּךְ וְיִּצְּתָן לָּךְ וּמַה־בַּקְשְׁתֵּךְ עַד־חֲצִי (ו) הַמַּלְפוּת וְתַעֲשׂ:
- (6) At the wine feast, the king said to Esther, "What is your plea for yourself? It will be granted you; and if you are asking for others, what is your request? [Even if it be] half the kingdom it shall be fulfilled."
- וַתּעַן אֶסְתֵּר וַתֹּאמַר שְׁאָלָתִי וּבַקּשָׁתִי: (ז)
- (7) So Esther replied and said, "My plea and my request:
- (ח) אָם־מֶצְאתִי הַּן בְּעֵיצֵי הַפֶּּלֶךְ וְאִם־עַל־הַפֶּּלֶךְ טוֹב לְתֵתּ אֶת־שְׁאַלְתִּי וְלְעֲשׂוֹת אֶת־

שָּת־שְׁאֶלָתִׁי וְלַעֲשָׂוֹת שֶּת־בַּקְשָׁתֵי יָבְוֹא הַפֵּלֶךְ וְהָטָׁן שֶל־הַפִּשְׁהֶה אֲשֶׁר אֵעֶשֶׂה לָהֶם יֹּטְחָר אֵעֶשֶׂה בִּדְבַר הַפֶּלֶךְ: (ט) וַיִּצְא הָטָן בַּיִּוֹם הַהֹּוּא שְּׂמָחַ וְטִוֹב לֻב וְכִרְאוֹת הָטָׁן אֵת־ סְרְדְּבִי בְּשַׁעַר הַפָּּלֶךְ וְלֹא־כָם וְלֹא־זְע מִפֶּׁנוּ וַיִּפְּלָא הָטַוֹ עֵל־כִּיְרְדָּבֵי חֵמֶה: (י) וַיִּרְאַפָּק הָטָּן וַיָּבִוֹא אֶל־בִּיתִוֹ וַיִּשְׁלָח וַיָּבָא אֶת־אְהַבָּיו וְאֶת־זֶעֶרשׁ אִשְּׁתְוֹ: (יא) וַיְּסַבֵּּר לְהֶם הְבַּוּן

בַּקְשָׁתִּי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָּן אֶל־הַמִּשְׁתָּח אֲשֶׁר אָעֱשֶׂה לְחֶם וּמְחָר אָעֱשֶׂה כִּדְבַּר הַמָּלֶךְ:

- (8) "If I have found favor in the King's eyes to fulfill a personal wish, and if my plea itself pleases the King to grant and fulfill my request, let the King and Haman come to the feast that I shall prepare for them, and tomorrow at that feast I shall fulfill the King's bidding."
- (ט) וַיִּצֵא הָמָן בַּיּוֹם הַהּוּא שָׁמֵּחַ וְשּוֹב לֵּב וְכִרְאוֹת הָפָּן אָת־מְרְדָּפֵּי בְּשַׁעַר הַפֶּּלֶךְ וְלֹא־קָם (ט) ולא־פַע מִפְּנוּ וַיִּפְּלֵא הָמָן עַל־מָרְדָּפַי חֵמָה:
- (9) That day was the first day in Haman's life that he left happy and content, since whenever he reached some level of success he always expected more, and now he was already rubbing shoulders with the king himself. But when Haman saw Mordechai at the king's gate and [Mordechai] neither rose to bow to him, nor trembled before him and his retribution, Haman was filled with wrath against Mordechai.
- וַיִּתְאַפַּק הַמֵּן וַיַּבּוֹא אֵל־בִּיתּוֹ וַיִּשִׁלַּח וַיַּבָּא אֵת־אְהַבִּיו וְאֵת־זֶּרִשׁ אִשְׁתְּוֹ: (י)
- (10) Haman restrained himself from going right back to the king and instead went to his house and sent for his friends and his wife Zeresh to consult with them.

אָת־כְּבָוֹד עָשְׁרוֹ וְרַב בָּגְיו וְאֵתْ כָּל־אֲשֶׁר גּּדְלוֹ הַשֶּׁלֶךְ וְאָת אֲשֶׁר נִשְּׂאוֹ עַל־הַשְּׂרֵים
וְעַבְרֵי הַמֵּלֶךְ: (יב) וַיֹּאמֶר הָמָן אָף לְא־הַבִּיאָה אֶסְהֵׁר הַמַּלְבָּה עִם־הַמְּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֵּה
אֲשֶׁר־עְשְׂתָה כִּי אִם־אוֹתיְ וְגַם־לְמָחַר אֲנִי קרוּא־לָה עִם־הַמֵּלֶךְ: (יג) וְכָל־נֶׁה אֵי,נְנּוּ שׁוֹה
לֵי בְּכָל־עַׁת אֲשֶׂר אֲנִי רֹאֶה אֶת־מָרְדָּבִי הַיִּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעֵר הַמֶּלֶךְ: (יד) וַתִּאמֶר לוֹ

- וְיִסַפֵּר לָפֶּם הָפָּן אֶת־כְּפוֹד עֲשְׁפוֹ וְפֹב בָּנְּיו וְאֵתּ כְּל־אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַפֶּּלֶףְ וְאֵת אֲשֶׁר נִשְּׁאוֹ (יא) יַל־הַשַּׂפִים וְעַבִדִּי הַפֶּלֵך:
- (11) Haman told them of his predicament, that although he wanted to punish Mordechai, it was below his dignity to do so since he had glorious wealth and many sons, and especially now that the king had promoted and raised him above all the king's ministers and servants.
- וַיֹּאמֶף הָמֶּן אַף לְא־הַבִּיאָף אֶסְתֵּר הַפַּלְפָּה עִם־הַפֶּּלֶךְ אֶל־הַפִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־עֲשָּׂתָה פִּי (יב) אָם־אוֹתִּי וְגַם־לְמַחָּר אַנִּי קַרוּא־לָה עִם־הַפָּלֵךְ:
- (12) Then Haman revealed his most recent and exciting promotion and said: "In addition, Queen Esther invited only me to the feast that she prepared for the king because she knows that she cannot achieve her goals without me, and tomorrow I am invited to her [feast] along with the king [as well]."
- וְכָל־יֶּה אֵיצָנוּ שׁיֶּה לִּי בְּכָל־צֵת אֲשֶׁר אֲצִי רֹאָף אֶת־כְוְרְדָפֵי הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמְּלֶךְ: (יג)
- (13) "Yet all this is worthless to me whenever I see Mordechai the Jew sitting at the king's gate, and I am at a loss how to dispose of him

ָּנֶרְשׁ אִשְּׁתֹּוֹ וְכָל־אְהַבָּיו ַיִּעֲשׁוּ־עֵץ גְּבְהַ חֲמִשְּׁים אַפָּה וּבַבְּקֶר | אֱמִר לַפָּּלֶד וְיִתְלְוּ אֶת־ מָרְדָּבַיּ עָלָיו וּבְא־עִם־הַפֶּּלֶדְ אֶל־הַפִּשְׁתֶּה שָּׁמֵח וַיִּימָב הַדְּבַר לִפְּנִי הָמָן וַיִּעַשׁ הַעִץ:

א) בַּלִּיְלָה הַהֹּוּא גַרְדָה שְׁנָת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִּיא אֶת־סְפֶּר הַזִּכְרנוֹת הְבְרֵי הַיָּלִים וַיּהִיוּ נִקְרָאִים לִפִּנִי הַמֵּלֵךְ: (ב) וַיִּפָּצִא כָתוֹב אֵשֵׁר הִנִּיד מָרְדַּבִּי עַל־בִּגִּתְנָא וָהֵרִשׁ

without lowering my dignity".

- וַתּאמֶר לּוֹ שֶּׁרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־אְהֲבָּיו יְעֲשׁוּ־עֵץ גָּבּהַ חֲמִשִּׁים אַמָּח וּבַבּּקֶר | אֱמֹר לַמֶּלֶךְ (יד) וְיִתְלּוּ אָת־מָרְדְּכִי עָלָיו וּבְא־עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתָּה שָׁמֵּח וַיִּישַׁב הַדָּבָּר לִפְּצֵי הָמָּן וַיִּעֲשׂ הָעָץ:
- (14) Then his wife Zeresh and all his friends said to him, "Make this not into a private vendetta, but rather into a public display of respect for law and order. Have gallows erected fifty cubits high, and in the morning tell the king to have Mordechai hanged on it so that everyone will see him hanging on their way to work and will internalize the lesson. Then you will be able to go in good spirits with the king to the feast." Haman was pleased with the idea and erected the gallows.
- בַּפַּיְלָה הַחּוּא נְדְדָּה שְׁצַת הַפֶּּלֶךְ וַיּּאמֶר לְהָבִּיא אֶת־פֵּפֶר הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִּים וַיְּהְיּוּ (א) :נְקְרָאִים לִפְּצֵי הַפְּלֶךְ
- (1) That night, the king's sleep was disturbed. He understood from Esther's strange behavior that a major issue was at hand, and even when he offered to give her half the kingdom she did not speak up right away. He also understood that the request was for his own benefit, since

שָׁנֵי מָרִיםִי הַפֶּּלֶךְ מִשְּׂמְרָי הַפֵֻּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ לִשְׁלְחַ יְּד בַּפֶּלֶךְ אֲחַשְּׁוִרְוֹשׁ: (ג) וַיִּאמֶר הַבֶּּלֶךְ מַה־נַּעֲשָּׁה יָקָר וּנְדוּלָה לְמָרְדָּכַי עַל־, ווּיֹאמְרוּ נַעְרִי הַבָּּלֶךְ מְשְּׁרָתִיו לְא־נַעֲשָׂה

she stipulated that her request would be pleasing to him. He therefore ordered that the Book of Records, the Chronicles, be brought, perhaps he unwittingly forgot to repay someone a favor, and they were read before the king.

- (ב) אַשֶּׁר הָגִּיד מְרְדָּפֵּי עַל־בִּגְתָּנָא וְתָּרֶשׁ שְׁנֵץ סְרִיפֵּי הַמֶּּלֶךְ מִשְּׂמְרֵּי הַפַּף (ב) וּיִּמְצֵא כָתּוּב אֲשֶׁר הָאָשֶׁר הָאָשְׁרָי הַשְּׁבְּיּי
- (2) As mentioned previously, the king did not pay attention at the time that Mordechai was the source of his salvation from Bigsan and Teresh, and he therefore elevated Haman instead. This time it was found written that it was Mordechai, not Haman, who had informed on Bigtan and Teresh, two of the king's chamberlains from the threshold guards, who had planned to assassinate King Achashverosh. At this point the king realized that he had elevated Haman by mistake.
- (ג) אַמֶּלֶהְ מְה־נַּעֲשָׂה יְקָּר וּגְדוּלָּה לְמָרְדָּפֵּי עַל־יֶּה וַיֹּאמְרוּ נְעֲרֵי הַמֶּּלֶףְ מְשָּׁרְתִּיו לְא־נַעֲשַׂה עִמּוֹ דַּבָר:
- (3) The king asked, "What splendor and honor has been accorded to Mordechai for this specifically, besides having been honored by sitting at the entrance to the king's palace for being Esther's guardian?" "Nothing was done for him," the king's attendants replied.

עְּפָּוֹ דָּבֶר: (ד) וַיִּאמֶר הַפָּלֶךְ מִי בֶּחָצֶר וְהָמָן בָּא לְחַצֵּר בִּית־הַפָּּלֶךְ הַחְיצוֹּלָה לֵאמְר לַפָּׁלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מְרְדָּבִי עַל־הָצִץ אֲשֶׁר־הַכִּין לְוֹ: (ה) וַיִּׁאמְר הַפָּּלֶךְ אֵלֶיו הַנָּה לְּ הָפָּן עֹמֶד בֶּחָצֶר וַיִּאמֶר הַפָּלֶךְ יָבְוֹא: (ו) וַיָּבוֹא הָפָוֹ וַיִּאמֶר לוֹ הַפֶּּלֶךְ מַה־לְּעֲשׁוֹת בְּאִישׁ הָפֶּלֶךְ הַפָּלֶךְ חָפָץ בִּיקָרוֹ וַיִּאמֶר הָמָן בְּלְבֹּוֹ לְכִיי יַחְפִּץ הַבְּלֶרְ לְעֲשִׂוֹת יְקָר יוֹתֶר מִמֶּנִי:

- רב) אָת הָפֶּלֶךְ פִּי בָחָצֵר וְהָפָּן בָּא לְחֲצַר בֵּית־הַפֶּּלֶףְ הַחִּיצוֹצָה לֵאפֹר לַפֶּלֶךְ לִתְלוֹתּ אָת־ (ד) פִּיקבֶּי עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הַפִּין לְוֹ:
- (4) "Who is in the courtyard?" asked the king. And just then, precisely at the moment when the king realized that Haman had been unjustly elevated, Haman had come to the outer courtyard of the king's chambers to tell the king to hang Mordechai on the gallows he had prepared for him.
- וֹיאמִף נַעַףי הַמֶּלֶךְ אֵלֵיו הָנֶּה הַמַּן עֹמֵד בַּחַבֵּר וַיֹּאמֶר הַמֵּלֶךְ יַבְוֹא: (ה)
- (5) "Haman is standing in the courtyard," the king's attendants answered him. "Let him come in," said the king.
- (ו) וַיִּבוֹא הָמָץ וַשֹּׁאמֶר לּיֹּ הַמֶּּלֶךְ מַה־לְּצֲשׁוֹת בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּּלֶךְ חָפֵּץ בְּיִקְרּוֹ וַשִּׂאמֶר הָמָץ (ו) בִּלְבּוֹ לְמִי יַחִפֹּץ הַמֶּּלֶךְ לְצֵשׂוֹת יִקָּר יוֹתֵּר מִמָּנִי:
- (6) Haman entered, and the king slyly said to him, "What should be done for a man whom the king wishes to honor?" knowing Haman would think the king was referring to him and would ask for more than anyone else would. Now Haman said to himself, "Who would the king wish to honor more than me?"

(ז) וַיִּאמֶר הָמֶּן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַפֶּלֶךְ הַפֶּץ בְּיִקְרוֹ: (ח) יָבִיאוֹ לְבִוּשׁ מַלְבׁוּת אֲשֶׁר הַבֶּלְרוֹ הַפֶּּלֶךְ הַפֵּץ בְּיִקְרוֹ: (ח) יָבִיאוֹ לְבִּוּשׁ מַלְבׁוּת אֲשֶׁר הַבֶּב עְלִיוֹ הַפֶּּלֶךְ הַפֵּץ בְּיְקְרוֹ: (ח) יָבִיאוֹ לְבִּוּשׁ מַלְּבוּת הְבֹּוּת בְּרֹאשׁוֹ: (ט) וְנְתוֹן הַלְבוּשׁ וְהַלְבִּישׁוֹ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַכֵּב עְלִיוֹ הַפֶּּלְךְ הַפֵּרְהְלִים וְהַלְבִּישׁוֹ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַפֵּוּלְ הַבְּרְתוֹּב הְנִיר וְבְּרְאוֹּ לְפְּנְיוֹ כְּבָרה יְעְשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַפֵּוּלְ הַבְּרְתוֹּב הְנִיר וְבְרְאוֹּ לְפְּנְיוֹ לְבָּבְה יִעְשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַפִּוֹלְ הַבְּלְרְאוֹ לְפְּנְיוֹ לְבְּבְּישׁוֹ לְאִישׁ אֲשֶׁר הַפֵּוֹל בְּרְתוֹּב הְנִיר וְבְּרְאוֹּ לְפְנְיוֹ לְבְּבְּהוֹ עַל־הַפּוּס בְּלֹית בְּלְרוֹב הְנִיר וְבְרְאוֹּ לְפְנְיוֹן לְבְּבְה וְנְשָׁה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַפוּל בְּרְתוֹּב הְנִיר וְבְרְאוֹּ לְפְנְיוֹן כְּבְבה וְנִילְתוֹ בְּלְישׁ בִּילְתוֹן וְהְרְכִּיבֻהוֹּ עַל־הַפּוּס בְּרְהוֹנִם בְּלְיוֹם בְּבְיִים בְּבְּרְתוֹּב הְנִיר וְבְּבְּבְיתוֹן בְּבְּבְבְּים בְּיִבְּתוֹן וְהְרְכִּיבְתוֹן בְּלְּנִים בְּבְרְתוֹנִב הְלְנִין וְבְּבְּנִים בְּבְּים בְּבְיִים בְּבְרוֹן וְבְבְּבְוֹל בְיִבְּיוֹם בְּבְיבְרְתוֹּוֹב הְלְנִיוֹ וְבְבְּבְבוֹים בְּלְבוֹים בְּבְבְבוֹים בְּבְּים בְּבְיבְרוֹן וְבְבְּבְיוֹן בְבְּבְיוֹ בְבְבְּים בְּיוֹם בְּבְיבוֹ בְבִּבְים בּיוֹ בְבִּים בּיוֹ בְּבְים בְּבְים בְּבְּיוֹם בְּבְיבוֹם בְּבְיוֹם בְּבְיבוֹם בְּבְבוּים בְּבְיבוֹם בְּיִים בְּבְּבוּים בְּבְיבוֹם בּיוֹים בְּבְּבְים בְּבְבְּיוֹם בְּבְבוֹים בְּבְיוֹלְישׁים בְּלְבוֹים בְּבְיוֹם בְּיִים בְּיִים בְּבְיוֹם בְּנִישְׁים בְּבְבְבוּישׁים בְּלְבוֹים בְּבְיבוֹם בְּבְים בְּיִים בְּבְּיִים בְּבְבוֹים בְּבְיוֹם בְּבְיוֹם בְּבְיוֹם בְּבְיוֹם בְּיבְבוֹים בְּבְיוֹם בְּיבְים בְּיבְבוֹים בְּבְּים בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבוֹים בְּבְּבְּישׁבְּיוֹם בְּבְּבְיוֹם בְּיוֹים בְּישׁבְיוֹים בְּיבְּיוֹם בְּבְיוֹים בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְישׁבְבְּישׁים בְּבְּבְּישׁים בְּבְּבְים בְּבְבְיבִים בְּיבְּים בְּבְּבְיוֹם בְּבְּיבְים בְּבְּבְיוֹים בְּבְבְישׁים בְּבְיבְבִים בְיבְבְּים בְּבְיוֹים בְּבְּבְים בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְישׁים בְּבְיב

- וַיֹּאמֶר הָפֶּן אֶל־הַפֶּּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַפֶּּלֶךְ חְפֵץ בְּיַקְרוֹ: (ז)
- (7) So Haman said to the king, "For a man whom the king wishes to honor, the very fact that the king honors him is sufficient, and all that is needed is to publicize the fact that the king honors him. Therefore"
- יָפִיאוּ לְפוּשׁ מַלְפוּת אֲשֶׁר לָבַשׁ־פּוֹ הַמֶּלֶךְ וְפוּס אֲשֶׁר רָכַּב עַלִיוּ הַמֶּלֶךְ וְאֲשֶׁר נָתַּן פֶּתֶר (ח) מַלְפוּת בְּרֹאשְׁוֹ:
- (8) "let them bring a royal garment that the king has worn, and the horse upon which the king rode at his coronation when the royal crown was placed on his head."
- וְנָתּוֹן הַלְּבּוּשׁ וְהַפּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשָּׂחֵי הַפֶּּלֶףְ הְפַּרְתְּמִּים וְהִלְּבִּישׁיּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר (ט) הַפֶּּלֶךְ חָפֵץ בְּיִקְףוֹ וְהִרְכִּיצָּהוּ עַל־הַסּוּס בִּרְחּוֹב הָעִּיר וְקָרְאוּ לְפָּנְיו פָּכָה יָעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַפֶּּלֶךְ חָפֵץ בְּיִקְרוֹ:
- (9) "And let the garment and the horse be entrusted in the hands of one of the many king's noble ministers who will attend the ceremony, and they shall all dress the man whom the king wishes to honor and lead him on the horse through the city square, proclaiming before him, 'So is done for the man whom the king wishes to honor!"

הַפֶּלֶךְ חָפָּץ בְּיַקְרוֹ: (י) וַיּאמֶר הַפֶּּלֶךְ לְהָבְׁן מֵהֵר קָח אֶת־הַלְּבִיּשׁ וְאֶת־הַפּוּס בְּאֲשֶׁר דְּבַּּרְתָּ וְעֲשֵׁה־בֵּן לְמְרְדָּבִי הַיִּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעֵר הַמֶּלֶךְ אַל־תַפָּל דְּבָר מִכָּל אֲשֶׁר דְּבַּרְתָּ: (יג) וַיִּקְר הְפָּלְיו כְּבָר יִעְשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפִּץ בְּיַקְרוֹ: (יב) וַיִּשְׁב מְרְדָּבֵי אֶל־ הָלֵיר וַיִּקְרָא לְפָּנְיו כְּבָה יִעְשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפִּץ בְּיַקְרוֹ: (יב) וַיִּשְׁב מְרְדָּבֵי אֶל־ שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמָן נִדְחָף אֶל־בִּיתוֹ אָבֵל וְחַפִּיי רְאשׁ: (יג) וַיִּסַבּּר הְמָן לֵזֶרְשׁ אִשְׁתוֹ וּלְכָל־ שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמָן נִדְחָף אֶל־בִּיתוֹ אָבֵל וְחַפִּיי רְאשׁ: (יג) וַיִּסבּר הְמָן לֵזֶרְשׁ אִשְׁתוֹ וּלְכָל־

- (י) אָמֶר הַפֶּּלֶךְ לְהָפָּן פַּהֵר קַּח אָת־הַלְּפִּוּשׁ וְאָת־הַסוּסּ כְּאֲשֶׁר דִּפַּרְתְּ וְעֲשֵׂה־כֵּן לְמְרְדָּפֵּי (י) הַיְּהוּדִּי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַפֶּּלֶךְ אַל־תַפֵּל דָבָּר מִפֹּל אֲשֶׁר דִּבְּרְתְּ:
- (10) The king then realized how much Haman wanted to usurp the kingship, and how all the honor bestowed on him truly belonged to Mordechai. So he said to Haman, "Hurry! Take the garment and the horse just as you have said, on your own and not through a messenger, and do just so for Mordechai the Jew who sits at the king's gate. Do not leave out a thing from all that you suggested."
- וִיִּקַח הָמָץ אֶת־הַלְּבּוּשׁ וְאֶת־הַפּוּס וַיַּלְבֵּשׁ אָת־מְרְדָּכִּי וַיִּרְכִּיבֵּהוּ בִּרְחוֹב הָעִּיר וַיִּקְרָּא (יא) יִּלְפָּנִיו בְּכָה יָעֲשֵׂה לָאִישׁ אֲשֵׁר הַמֵּּלֵךְ חָפֵּץ בִּיקַרְוֹ: לְפָנֵיו בְּכָה יָעֲשֵׂה לָאִישׁ אֲשֵׁר הַמֵּּלֵךְ חָפֵּץ בִּיקַרְוֹ:
- (11) So Haman took the garment and dressed Mordechai, and he led him through the city square and proclaimed before him: "So is done for the man whom the King wishes to honor!"
- וַיָּשָׁב מָרְדָפֵי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמָץ נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ אָבֵּל וְחֲפוּי רְאשׁ: (יב)
- (12) Then Mordechai returned to his previous honor at the king's gate while Haman hurried to his house, miserable, his face covered.

אָהַבְּיו אָת כָּל־אֲשֶׁר קָרֶהוּ וַיֹּאמְרֹּוּ לוֹ חֲכָמִיו וַזֶּרָשׁ אִשְּׁתוֹ אָם מַזַּרַע הַיְּהוּדִים מְרְדָבֵי אֲשֶׂר הַחִלּוֹתְ לִנְפָּל לְפָנָיוֹ לְא־תוּכָל לוֹ כִּי־נָפָוֹל תִפָּוֹל לְפָנֵיו: (יד) עוֹדָם מְדַבְּרִים עְמֹּוֹ וְסֵרִיםֵי הַמֵּלֵךְ הִנָּיעוּ וַיַּבִהְלוֹּ לְהָבִיא אֵת־הָמָן אֵל־הַמִּשִׁתֵּה אֲשֵׁר־עֲשִׂתֵה אֵסִתְּר:

- וַיְסַפֵּר הָפָּן לְּשֶׁרָשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֹהֲבָּיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרְּהוּ וַיֹּאמְריּ לּוֹ חֲכָפִּיו וְשֶּׁרָשׁ (יג) אִשְׁתּוֹ אִם מִשְּׁרֵע הַיְּהוּדִּים מְרְדֶּבֵּי אֲשֶׁרּ הַחִלּוֹתְ לִנְפּל לְפָנָיוּ לְא־תוּכַּל לּוֹ כְּי־נְפּוֹל תִּפּוֹל לְפַנַיו:
- (13) Haman was afraid tell his wife and friends that the king was turning against him, so he told his wife Zeresh and all his friends about all that had happened to him, how Mordechai was now fully reimbursed and out of the way. And his wise men and his wife Zeresh told him, "If this Mordechai, before whom you have begun to fall, is of Jewish descent, you will not prevail over him, therefore you should definitely fall before him and hope the honor you accord him will cause him to stop supplicating for salvation and then you might be able to overcome him."
- עוֹדָם מְדַבְּףִים עִמּוֹ וְסָרִיפֵּי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ וַיַּבְהָלֹיּ לְהָבִּיא אֶת־הָמָּן אֶל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־ (יד) יַעִשִּׁתַּה אֵסְתָּר:
- (14) While they were still talking with him, the chamberlains of the king arrived and thus overheard that Haman wants to hang Mordechai, and they then fulfilled their mission and rushed to bring Haman to the feast that Esther had prepared. This was another crucial link in the delicate chain of events that brought about the ultimate salvation,

ער־חַצָּי הַפָּלֶך וְהָלֶן לִשְּׁתָּוֹת עִם־אֶּסְתֵּר הַפַּלְבֶּה: (ב) וַיֹּאמֶר הַפָּלֶך לְאֶסְתֵּר נְּם בְּיִּוֹם הַשֵּׁנִל וְתָּנְתוֹן לֵךְ וִמָּה־בַּקְשְׁתְּךְ בְּיִּיִם הַשִּׁנִל בְּמִישְׁתְּה הַיִּיִוֹ מַה־שִּׁאֵלֶתְךְ אֶסְתֵּר הַפִּלְבָּה וְתִנְּתוֹן לֵךְ וּמַה־בַּקְשְׁתְּךְ עַב־חֲצִי הַפִּלְבָּה וְתִּצְּאֹתִי חֲן בְּעֵינִידְׂ עַדְּיִבְיִּי הַפִּלְכָּה וְתִּצְיּי הַפַּלְכָּה וְתִּצְשׁ: (ג) וַהַּעַן אֶסְתִּר הַפִּלְבָּה וַתֹּאמֵר אִם־מָצְאִתִי חֲן בְּעֵינִידְּ עַרְיּבִיּ הַפִּלְּבְרוֹי וְעַפִּי בְּבְּקְשְׁתִי: (ד) כִּי נִמְבַּרְנוֹי הַשְּׁלֶּרְיוֹי וְעַפִּי בְּבְּקְשְׁתִי: (ד) כִּי נִמְבַּרְנוֹי

because it was only because of this split minute timing that Harvona could later tell the king about Haman's plans to hang Mordechai.

- וַיָּבֹּא הַמֶּלֶף וְהָמָּן לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָה: (א)
- (1) The king and Haman came to drink with Queen Esther.
- וֹיֹאמֶף הַפֶּּלֶךְ לְאֶסְתֵּר צֵּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֶלְתֵּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְפָּה וְתִּנְּתְן (ב) פַּיּוֹם הַשִּׁנִי בְּמִשְׁתֵּרְ עַד־חֲצִי הַמַּלְפוּת וְתִעְשׂ:
- (2) On the second day during the wine feast the king again said to Esther, "What is your plea, Queen Esther? It will be granted you." By preceding her title to her name he emphasized that as a queen she could afford to make significant requests for herself. And if your request is for others, what is your request? [Even if it be] half the kingdom it will be fulfilled."
- וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּח וַתֹּאמַר אִם־מָצְאתִי חֵן בְּעֵינֶּיךְּ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ שוֹב תִּנְתָן־ (ג) לִי נַפִּשִׁי בִּשִׁאֵלֶתִי וַעַמִּי בִּבַקְשַׁתִי:
- (3) Queen Esther replied and said: "If I have found favor in your eyes, O King, I have a personal favor to ask, and if it please the King to fulfill my request for others, let my life be granted me by my plea,

אָנִי וְעַבִּּי לְהַשְּׁמִיד לַהַרָּוֹג וּלְאַבֵּר ֖ וְאִלּוּ לַעֲבָרִים וְלִשְׁפָּחְוֹת נִמְבַּרְנוּ הֶחֲרַשְׁתִי כְּי אֵין הַצְּר שֵׂוָה בְּנָזֶק הַמֶּלֶך: (ה) וַיִּאמֶר הַמַּלֶך אֲחַשְּוֵרוֹשׁ וַיִּאמֶר לְאָסְתְּר הַמַּלְבָּה מִי הִוּא זֶה וְאִי־ָזה הוּא אֲשֶׁר־מְלָאִוֹ לִבָּוֹ לַעֲשְׂוֹת בֶּן: (ו) וַתִּאמֶר אֶסְתֹּר אִישׁ צָר וְאוֹנֵב הָמָן

and for others my request is neither riches nor glory, only the life of my people."

- (ד) פִּי נִמְפַּרְנּהּ אֲצִּי וְעַמִּי לְהַשְׁמִּיד לְהַחּוֹג וּלְאַבֵּד וְּאִלּוּ לְעֲבָדִים וְלִשְׁפָחּוֹת נִמְפַּרְנּהּ הְחֲחַשְׁתִּי (ד) פִּי אֵין הַצָּר שׁזֵּה בִּצֵּזָק הַמָּלֵך:
- (4) Then Esther began refuting Haman's arguments. "For my people are a distinguished nation and important to the kingdom, and although Haman's intention was particularly to kill me, my whole nation and I have all been sold to be annihilated, killed and destroyed." Here Esther revealed to Achashverosh that Haman's decree was not just to cause the Jews to abandon their religion, but to annihilate them completely. "Had we been merely sold as slaves and maidservants and not been threatened with extinction, I would have kept silent. But indeed the persecutor's life is not worth the loss he intends to cause the King by losing such important and loyal subjects."
- ַרּאמֶף הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוַףוֹשׁ רַּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמַּלְפָּה מִּי חּוּא זֶחּ וְאִי־יֶּה חּוּא אֲשֶׁר־מְלָאוֹ (ה) לַבּוֹ לְעֲשׂוֹת כָּן:
- (5) And King Achashverosh spoke to all assembled, and when no one answered he said specifically to Queen Esther, "Who is this, and what is his intention, that he has the audacity to do such a thing?"

הָרֶע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעַת מִלּפְנִי הַשֶּׁלֶךְ וְהַמַּלְבֶּה: (ז) וְהַשֶּׁלֶךְ מְם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתְּה הַיַּיוּן אָל־גַּנָּת הַבִּיתְן וְהָמָן עָמַד לְבַקְשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מְאֶסְתְּר הַמַּלְבָּה כִּי רָאָה כִּי־כָלְתְּה אֵלְיו הָרָצָה מֵאֵת הַשֶּּלֶך: (ח) וִהַשֶּׁלֶךְ שָׁבْ מִנְנַּת הַבִּיתִׁן אֶל־בִּית | מִשִׁתְּה הַיַּיִן וִהְמָן נֹפֵּל עַל־

- וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִישׁ צַר וְאוֹיֵב הָפֶּן הָרָּע הַיֶּה וְהָפָּן נִבְעַת מִלּפְנֵי הַפֶּּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה: (ו)
- (6) Esther answered both questions with one answer: "There is only one man who is a persecutor of our people in action, and an enemy in intent: this evil Haman!" Esther replied. And Haman shuddered with fear because he could do nothing as long as he was in the presence of both the king and the queen. If he had been with the king alone he could have denied the whole charge, and if he was with the queen alone he could have claimed he didn't know she was Jewish. With both there he could not deny her charge completely, nor could he claim that the queen being Jewish would be reason to cancel the edict.
- וְהַפֶּלֶךְ קָּם בְּחֲמָתוּ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־גִּפַּת הַבִּיתָן וְהָפֶּן עֲמַד לְבַקֵּשׁ עַל־נַפְשׁוּ מָאֶסְתֵּר (ז) הַמַּלְפָּה פִּי רָאָה כִּי־כַלְתָּה אֵלָּיו הָרָעָּה מֵאֵת הַמָּלֶרְ: הַמַּלְפָּה פִּי רָאָה כִּי־כַלְתָּה אֵלָּיו הָרָעָּה מֵאֵת הַמְּלֶרְ:
- (7) The king arose in wrath from the wine feast [and went] to the palace garden, and Haman stood up to beg Queen Esther for his life, realizing that the king's hostility towards him was irrevocable. He therefore turned to Esther to convince her that he didn't know she was Jewish and would henceforth be benevolent to the Jews.
- וָהַמֶּלֶךְ שָׁפַ מִגִּיַּת הַבִּיתָּן אֶל־בֵּית | מִשְׁתֵּה הַיַּיִן וְהָמָן נֹפֵל עַל־הַמִּטָּה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר (ח)

הַפִּפָּה אֲשֶׁר אֶסְתְּר עָלֶיהָ וַיִּאמֶר הַפֶּּלֶך הְנִב לִכְבְּוֹשׁ אֶת־הַפִּלְבְּה עִפִּי בַּבְּיִת הַדְּבָּר הַפְּלֶךְ הַפְּנִי הַפָּּלֶךְ הַבְּנִי הַפָּלֶךְ הַבְּנִי הַפָּּלֶךְ הַפְּנִי הַפָּלֶךְ הַפְּנִי הַפָּלֶךְ הַבְּנִי הַפָּלֶךְ הַבְּנִי הַפָּלֶךְ עִמֵּר בְּבְּית הָבְּלְּר הַנְּר־מְוֹב עַל־הַפָּלֶךְ עִמֵר בְּבְית הָבְּין נָב הִבְּית הָבְּין נָב הִבְּית הָבְּין נָבְית הָבְּין נָבְית הָבְּין נָבְית הָבְין נָבְית הָבְּין עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הַכְין נָבְית הָבְין נָבְית הַבְּין נַבְית הָבְין נַבְית הַבְּיִן הַבְּית הַבְּיוֹ הַבְּיִן הַבְּבִית הַבְּין הַבְּיִב הַבְּיוֹ הַבְּיִן הַבְּיִם הַבְּיוֹ הַבְּיִם הַבְּיִב הַבְּיוֹ הַבְּיִם הַבְּיִב הַבְּיִם הַבְּיִם הַבְּיִב הַבְּיִב הַבְּיִב הַבְּיוֹ בְּבְית הַבְּיִב הַבְּיִם הַבְּיִם הַבְּיִם הַבְּיִם הַבְּיִב הַבְּיִם הַבְּבִית הַבְּיִב הַבְּיִב הַבְּיִב הַבְּיִב הַבְּיִב הַבְּיִב הַבְּיִב הַבְּיִב הַבְּיִב הַבְּבִית הַבְּיִב הַבְּיִב הַבְּבִית הַבְּבִית הַבְּיִב הַבְּבִית הַבְּיִב הַבְּבִית הַבְּיִב הַבְּבִית הַבְּבִית הַבְּבְית הַבְּבְית הַבְּבְיה הַבְּעִיץ אֲשָׁר־בְּבְּבְיּה הַבְּיִב הְבִיבְיִים הַבְּבְית הַבְּבְית הַבְּבְיה הַבְּיִים הַבְּבְיּה הַבְּיִים הְבִּבְיה הַבְּיִים הַבְּבְיִים הְבִּבְית הַבְּבְיה הַבְּיִים הַבְּבְיּה הַבְּבְיּה הַבְּבְיּים הַבְּבִים הְבִּבְיה הַבְיּים הַבְּבִים הַבְּבְיּה הַבְּיִים בְּבִּים הַבְּבִים הַבְּבְיה הַבְּבְית הַבְּיִים הַּבְּבְיה הַבְּבְיּים הַבְּבְית הַבְּיִים הַבְּבְיה הַבְּיִים הַבְּבְיה הַבְּבְיּים הַבְּיִים הַבְּיבְים הְבִּבְית הַבְּבְית הַבְּבְית הַבְּבְיּבְיּים הַבְּבְית הַבְּבְיוֹם הְבְּבְיוֹם הְבְּבְיוֹב בְּבְית הַבְּבְית הַבְּבְית הַבְּיִים הַּבְּבְית הַבְּבְיוֹב בְּיוֹבְיב הְבָּבְית הַבְּבְיה בְּבְית הַבְּבְית הַבְּבְית הַבְּבְיוֹים הְיבְיבְית הַבְּבְיוֹים הְבְּבְית הְבְּבְיים הְבְּבְיוּים הְבּיבְיה הְבְּיבְיים הְבְּבְיים הְבְּבְיים הְבְּבְיים הְבְּבְיים הְבְּבְיים הְבְּבְיים הְבְּבְיוּב הְבְבְיים הְבְּבְיבְיה הְבְבְייה הְבְּבְיים הְבְּבְיים הְבְּבְיים הְבְּבְיים הְבְּבְיים הְבְּבִיים הְבְּבְיים הְבְּבְיים הְבְּבְיים הְבִּיּבְיים הְבְּבְיים הְבְּבְיה הְבְּבִיים הְבְּבְיים הְבְּבְיים הְבְּבְיים הַבְּבְיים הְבְּבּ

עֶלֶּיהָ וּשִּׁאמֶר הַמֶּלֶךְ הְצַבְם לִכְבּוֹשׁ אֶת־הַמַּלְפָּה עִמִּי בַּבְּיִת הַדְּבָּר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְצִּי הָמָן הַפְּוּ:

- (8) But the king was anxious Haman would try to kill Esther, so he quickly returned from the palace garden to the wine-feast chamber, and indeed saw Haman had fallen upon the divan upon which Esther was reclining, as if he was trying to kill her. The king said, "Even if the queen had been included in your plan to have a death verdict decreed on her whole nation, it would not be executed while I am in the palace!" As soon as these words left the king's mouth the face of Haman was covered, as was customarily done to people who upset the king in order to alleviate the king's anger.
- וּאֹמֶר חַּרְבוֹנָה אֶחָּד מִן־הַסְּרִיפִּים לִפְּצֵּי הַמֶּלֶךְ צַּם הִנָּה־הָצֵץ אֲשֶׁר־עֲשָׂה הָמָּן לְמִרְדֻּפַּי (ט) אֲשֶׁר דָבֶּר־פוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ עֹמֵדּ בְּבֵּית הָמָּן גָבּהַ חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיּאמֶר הַמֶּלֶךְ תְּלֶּהוּ עָלְיוּ:
- (9) Then Charvonah, one of the chamberlains that attended the king, said, "An additional proof of Haman's disloyalty to the king is the gallows that Haman erected for Mordechai, who spoke for the King's good, standing at Haman's house, fifty cubits high", which proves Haman was part of the plot against the king and wanted to

לְמִרְדָּבֶי וְחֲמַת הַמֶּלֶדְ שָׁבֶּכָה:

(א) בַּיִּוֹם הַהוּא נָתֵון הַפֶּלֶךְ אֲחַשְּׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתַּר הַפַּלְבָּׁה אֶת־בֵּית הָטָן צֹרֶר הַיְּהוּדֵים וּמָרְדָּבִי בָּא לִפְנִי הַפֶּּלֶךְ בִּי־הִנִּידָה אֶסְתַּרְ מַה הוּא־לֶה: (ב) וַיְּסַר הַפֶּּלֶךְ אֶת־מַבַּעְתׁוֹ

publicize Mordechai's execution. "Hang him upon it!" said the king, to publicize Haman's treachery and punishment. The fact that Charvonah knew about Haman's plans for the gallows was only because he was one of the chamberlains who were sent to bring Haman and overheard him telling his wife and advisors about his plans. This split second timing is but one of many that created the intricate tapestry carefully woven to achieve the salvation.

- וַיִּתְלּוּ אֶת־הָפָּן עַל־הָצֵץ אֲשֶׁר־הַפִּין לְמְרְדֻּפִּי וְחֲמַת הַפֶּּלֶךְ שָׁכְכָה: (י)
- (10) And they hanged Haman on the gallows that he had prepared for Mordechai and the king's wrath abated.
- בּיּוֹם הַפּוֹא נָתַּן הַפֶּּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְפָּה אֶת־בֵּית הָפָּן צֹפִּר הַיְּהוּדִים וּמְרְדְּבַּי (א) בּא לִפִּנֵי הַמֵּלֶךְ כִּי־הִגִּידָה אֵסִתֵּר מֵה הוּא־לָה:
- (1)Rather than confiscate Haman's property as was custom to do to a traitor to the king, on that day King Achashverosh gave Queen Esther the estate of Haman, persecutor of the Jews, in order to publicize Haman's treachery was aimed primarily at the queen, not at the king. And Mordechai who was Esther's patron was given special admission and he came before the king whenever he wanted, for Esther revealed

אֲשֶׂר הֶעֶבִיר מְהָבְּית הְמָּלְ וְיִּתְּגָה לְמָרְדָּבֶי וַתְּשֶׁם שֶּׁסְתְּר שֶׁת־מִרְדָּבֵי עַל־בִּית הָמֵן: (ג) וַתִּוֹסֶף שֶׁסְתִּר וַתְּבְּי וֹתְבְּי לִפְנִי הַפֶּּעָ לִפְנִי הַבְּּנִי הַנְּעָבִיר שֶׁת־רְעַת הְמָן לִפְנִי הַפָּּעָר חְשָׁב עַל־הַיְהוּדִים: (ד) וַיִּוֹשֶׁט הַפָּּעֶך לְשָּׁכְה אֵת שַּׁרְבְט הַבְּעָר וְתִּעֲכִיר לִפְנִי הַפֶּּעֶר הַיִּבְי (ה) וַיִּוֹשֶׁט הַפָּּעֶך לְשָּׁכְה מִוֹב וְאִם־מְצָאתִי הַבְּעָר וַתִּעֲכִיר לִפְנִי הַפֶּּעֶר הַבְּעָר הִיּשְׁב וֹת בְּבָּי מוֹב וְאִם־מְצָאתִי הַבְּיִּב וֹתִּעְכִיר לִפְנִי הַפֶּּעֶר הַ, וַתֹּאמֶר אִם־עַל־הַפָּּעֶר מוֹב וְאִם־מְצָאתִי

how he was related to her.

- (ב) אָקר אָת־טַבַּעְתּוֹ אֲשֶּׁר הָעֶבִיף מְהָפָּן וְיִּתְּנְה לְמְרְדָּבָּי וַתְּשֶׁם אֶסְתּּר אָת־מְרְדָּבַּי יַעל־בֵּית הָמָן:
- (2) And the king removed his signet ring which he had taken from Haman and gave it to Mordechai, and Esther put Mordechai in charge of Haman's estate.
- ותּוֹטֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּף לִפְנֵּי הַפֶּּלֶךְ וַתִּפּל לִפְנֵּי רַגְלָּיו וַתִּבְרְ וַתִּתְחַנֶּן־לּוֹ לְהְעֵבִיף אֶת־ (ג) רַעַת הָפֶּו הָאֲגָנִי וְאֵת מְחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר חָשַׁב עַל־הַיְהוּדִים:
- (3) Then Esther again spoke before the king because she feared he may only give them presents and not cancel the decree, and she fell before his feet and cried and begged him to nullify the evil decree of Haman the Agagite and his plot that he had plotted against the Jews
- רַן מַלְפָנֵי הַמְּלֶךְּ לְאֶסְתֵּר אֵת שַׁרְבִּט הַזְּקָב וַתְּקָם אֶסְתֵּר וְתַעֲמֹד לִפְנֵי הַמְּלֶךְ: (ד)
- (4) The king extended the golden scepter to Esther to indicate she should stand up, and Esther rose and stood before the king.

חֵן לְפָּנִיו וְכָשֵׁר הַדְּבָר ֹלִפְנִי הַשֶּׁלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בְּעֵינֵיו יִכְּתֵב לְהָשִׁיב אֶת־הַפְּלִים מְחֲשֶׁבֶת הָמֶן בֶּן־הַמְּדָתְאֹ הְאֲנָגִי אֲשֶׁר כְּתַב לְאַבֵּר אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינִוֹת הַמֵּלֶךְ: (וּ) בִּי אֵיכָכֶה אוּכַל וְרָאִיתִי בְּרָעָה אֲשֶׁר־יִמִצָּא אֶת־עַמֶּי וְאֵיכָכֶה אוּכַל וְרָאִיתִי בְּאָבְדַן

- פַּתֹאמֶר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ שוֹב וְאִם־מָצְאתִי חֵּן לְפָנִיו וְכָשֵׁר הַדְּבָף לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָּה (ה) אָנִי בְּעִינִיו יִפְתֵּב לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָּףִים מְחֲשֶׁבֶת הָמָּן בָּן־הַמְּדְתָא הְאַגְגִי אֲשֶׁר כְּתַּב לְאַבֵּד אֶת־הַיְּהוּדִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינּוֹת הַמְּלֶךְ:
- (5) She then mentioned four reasons he should immediately cancel the edict, and said, "If it please the King to fulfill my request because it is beneficial for the kingdom, and even if not, perhaps I have found favor before him and you will do it as a personal favor, and if not, perhaps the idea will be accepted because it is proper to the King to show how benevolent he is, and if all that is not enough, perhaps I am pleasing in his eyes and the king doesn't want me to die of anguish. If any of these reasons is sufficient, let [an order] be issued ordering the withdrawal of the sealed letters containing the evil decree. Although a royal edict cannot be revoked, this was not really a royal edict but merely the plot of Haman, son of Hamdata, the Agagite, in which he secretly ordered the destruction of the Jews throughout the King's provinces."
- (ו) פִּי אָיכָפָּה אוּכַל וְרָאִיתִי בָּרָעָּה אֲשֶׁר־יִמְצָּא אֶת־עַמִּי וְאָיכָפָּה אוּכַל וְרָאִיתִי בְּאָבְדַּן מִוֹלַדְּהְי:
- (6) "For if you merely send a different edict, the people who already

מְוֹלַדְתִּי: (ז) וַיֹּאמֶר הַפֶּּלֶךְ אֲחַשְּׁוִרשׁ לְאֶסְתְּר הַפַּלְבָּה וּלְמְרְדָּכֵי הַיְּהוּדֵי הַבֵּּה בִית־הָמְׁן מְוֹלַדְתִּי: (ח) וְאַתֶּם בִּתְבׁוּ עַל־הָעֵּץ עָל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ בַּיְהוּדִים: (ח) וְאַתֶּם בִּתְבׁוּ עַל־הַנִּץ עָל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ בַּיְהוּדִים: (ח) וְאַתֶּם בִּתְבׁוּ עַל־הַנִּית הַבְּעָת הַפָּעַת הַפֵּלֶךְ בִּי־כִתְּב אֵשֵּׁר־נִכִתְּב הַיִּהוּדִים בַּפְּוֹב בִּעִינִיכֵם בִּשֵּׁם הַפֵּּלֵךְ וְחִתִמְוּ בִּטַבְּעַת הַפֵּלֵךְ בִּי־כִתְּב אֵשֵּׁר־נִכִתְּב

guessed what is in the sealed edict will heed the sealed edict and not the new one, and how can I behold the calamity that will befall my people? And how can I behold the destruction of my race?"

- וּלְאֶקְתֵּר הַפֶּּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרשׁ לְאֶקְתֵּר הַפַּלְפָּה וְּלְמִרְדֻּפַּי הַיְּהוּדִּי הִבּּה בִית־הָפָּן נְתַּתִּי לְאֶקְתֵּר (ז) ואֹתוֹ תַּלּוּ עַל־הָפֵּץ עַּל אֲשֶׁר־שָׁלַּח יְדּוֹ בַּיְהוּדִים:
- (7) King Achashverosh said to Queen Esther and Mordechai the Jew, "Behold, your fear is unbased, since I have already given Haman's estate to Esther, and he himself was hanged on the gallows for raising his hand against the Jews, so they will not be hasty in persecuting Jews."
- אָאָתֶם כִּתְפוּ עַל־הַיְּהוּדִּים כַּשּוֹב בְּעָינִיכֶפּ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְחִתְמּוּ בְּטַפַּעַת הַמֶּלֶךְ כִּי־כְתָּב (ח) אֲשֶׁר־נִכְתָּב בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחְתּוֹם בְּטַפַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב:
- (8) "You can issue two new decrees concerning the Jews as you please, one open and one sealed, in the King's name and sealed with the King's signet ring. However, an edict such as the first ones written in the King's name and sealed with the King's signet ring cannot be withdrawn. I suggest you send one open edict to the Jews to be prepared to take revenge on that day, and a second sealed edict

בְּשֵׁם־הַפָּלֶךְ וְנַחְתָּוֹם בְּטַבַּעַת הַפָּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב: (ט) וַיִּבְּרְאַוּ סֹפְּרִי־הַפָּלֶךְ בְּעֵת־הַהִיּה בְּרְדְּכִי בַּלֹּישִׁי הוּא־תְּדֶשׁ סִיּוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכְּתְב כְּכְל־אֲשֶׁר־צְּוֹה מְרְדָּכִי בַּלֹּישׁי הוּא־תְּדֶשׁ סִיּוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּבְּרִבְּיִם־וְהַפַּחוֹת וְשָׁבִי הַפְּּרִים וְאֵל הָאֲחַשְׁרִים וְאֵל הָאֲחַשְׁרִים וְאֵל הָבְּיִהוּוֹת וְשָׁלִי הַיְּהוּוֹּה וְעָם וְעָם בְּלְשׁנִוֹ וְאֶל־הַיִּהוּוֹּרִים שָּׁבַע וְעֶשְׁרִים וּמֵאָה מְדִינָה מְּדִינָה וּמְדִינָה בִּמְלֵה וְעָם וְעָם בִּלְשׁנִוֹ וְאֶל־הַיִּהוּוֹּרִים בְּבַעְרִם וּמָאָה מְדִינָה בְּשֵׁם הַפָּלֶךְ אֲחַשְׁוּרְשׁ וַיַּחִתְּם בּּטַבְּעַת הַפֵּלֶךְ וַיִּשְׁלָח בִּבְּלָת בְּמָבֶּעְת הַפֵּלֶךְ וַיִּשְׁלָח הַבְּיִבְּים וְנִישְׁלָח הַבְּבָּעַת הַפֶּלֶךְ וַיִּשְּׁלְח הַבְּבִּים וְכִלְשׁוֹנְם: (י) וַיִּכִּתֹּב בְּשֵׁם הַפֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרְשׁ וַיַּחִתְּם בְּטְבָּעַת הַפֶּלֶךְ וִיִּיִּלְח

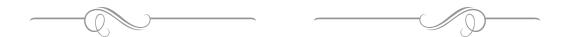

contradicting the first sealed one. That way when the sealed edicts are opened, everyone will choose to publicize only the one that follows the explicit and open decree that allows the Jews to take revenge, and will ignore the first edict lest they arouse my wrath like Haman did."

- וַיִּקְרָאוּ סֹפְּרָי־הַפֶּּלֶךְ בָּעֵת־הַּהִיא בַּחּדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חֹּדֶשׁ סִיּוְן בִּשְׁלוֹשָׁה וְעֻשְׁרִיפּ (ט) בּיּ וַיִּקְרָאוּ סֹפְּרִי־הַפֶּּלוֹשָׁה וְעָשְׁרִיפּ (ט) בּיּ וַיִּכְּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִּיְה מְרְדְּפֵּי אֶל־הַיְּהוּדִּים וְאֶל הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנְים־וְהַפַּחוֹת וְשָׁרִי הַפִּידִינּוֹת בּיּבְלִישׁרִּוֹ מֵחֹדוּ וְעַד־פּוּשׁ שֶּׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָחּ מְדִינְה מְדִינְה וּמְדִינְח כִּכְתַבָּה וְשַם וְשָּם כִּלְשׁוֹנָם: וְאֶשִׁר | מַחֹּדוּ וְעַד־פּוּשׁ שֶּׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָח מְדִינְה מְדִינְה וְּמְדִים כִּכְתַבָּם וְכִלְשׁוֹנָם: וְאֶל־הַיְּהוּדִּים כִּכְתַבָּם וְכִלְשׁוֹנָם:
- (9) The king's scribes were summoned in the third month, which is the month of Sivan, on the twenty-third day. Mordechai waited until the original messengers returned, and only then an edict was written according to all that Mordechai instructed the Jews, the satraps, the governors, and the nobles of the provinces from Hodu to Cush, one hundred and twenty-seven provinces to each province according to its script and to each nation according to its language, and to the Jews who never received the first edict received only the

סְפָּרִים בְּנֵי הֶרָצִּים בַּפּוּסִׁים רְכְבָי הָרֶכֶשׁ הֲאֲחַשְּׁתְּרָנִים בְּנֵי הֲרַפְּכִים: (יא) אֲשֶׁר נְהַן הַפֶּּלִים בְּנִי הְרָבִים | אֲשֶׁר בְּכָל־עִיר־וְעִיר לְהִקְּהֵל וְלְעֲמִד עַל־נַפְשָׁם לְהַשְּׁמִיר וְלְהַרֹג וּלְאַבֵּר אָת־בָּל־חֵיל עָם וּמְדִינָה הַצְּרִים אֹתָם מַף וְנָשִׁיֶם וּשְׁלְלֻם לְבְוֹז: (יב) בְּיָוֹם אֶחָׁר

second edict according to their script and language.

- וִיּכְתֹּב בְּשֵׁפ הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרִּשׁ וַיַּחְתּּם בְּטַבּּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלֵּח סְפָּרִים בְּיֵדּ הָרְצִּים (י) בּסוּפִים רְכְבֵּי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָיִּים בְּצֵי הְרַפְּכִים:
- (10) He wrote it in King Achashverosh's name and sealed it with the king's signet ring. He sent the letters by the same couriers to verify that the new message was no less valid than the first. Unlike Haman who sent them by foot, Mordechai sent them on horseback so they would get there quickly, riding mules bred of mares from the king's stables. Since he wanted to send the same messengers immediately he could not send them by foot because they would need to rest for a few weeks first.
- אָשֶׁר נְתַּן הַמֶּּלֶךְ לַיְהוּדִּים | אֲשֶׁר בְּכָל־עִיר־וָעִּיר לְהִקְהֵלּ וְלְעֲמֹד עַל־נַפְשָׁם לְהַשְּׁמִידּ (יא) אֲשֶׁר בְּיָהוּדִים | אֲשֶׁר בְּכָל־תִּיל עַם וּמְדִינָּה הַצְּדִים אֹתָם שַּף וְנָשִׁים וּשְׁלָלָּם לְבְוֹז:
- (11) The edict Mordechai sent stated that the king had allowed the Jews of every city to gather and stand up for their lives; to annihilate, kill and destroy every army of any nation or province that might attack them, their children or their wives, and to plunder their possessions,

בְּכָל־מְדִינָוֹת הַפָּלֶךְ אֲחַשְּׁוֹרָוֹשׁ בִּשְּׁלוֹשָׁה עֲשָׂר לְחָדֶשׁ שְׁנִים־עֲשָׂר הוּא־חָדֶשׁ אֲדֵר:
(יג) פַּתִשֶּׁנֶּן הַבְּּתָב לְהַנָּתן דְּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה וּמְדִינָה וּלְוּי לְכָל־הֲעַמֵּים וְלְהְיוֹת הַיְּהוּדְים
עַתִידִים לֵיוֹם הַנֶּה לְהִנָּקם מֵאְיְבֵיהֶם: (יד) הֶרְצִים רְכְבֵי הָרֶכֶשׁ הְאַחַשְּׁתְרְנִים ,יִצְאוּ
מִלְבִּים וּדְחוּפִים בִּדְבָר הַמֵּלֶךְ וִהַדָּת נִתְּנָה בִּשׁוּשֵׁן הַבִּירָה: (טו) וּמָרִדְּבֵי יָצָא | מִלְפָּגִי

- (יב) בְּיוֹם אֶפְּד בְּכָל־מְדִיצּוֹת הַפֶּּלֶךְ אֲחַשְׁוֵפוֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁה עֲשָׂר לְחֹּדֶשׁ שְׁנִים־עֲשָׂר הוּא־ הּוֹדֵשׁ אֲדָר:
- (12) on one day in all the provinces of King Achashverosh, on the thirteenth of the twelfth month, which is the month of Adar.
- פַּתְשָּׁגֶן הַכְּתָּב לְהִצָּתָן דָתּ בְּכָל־מְדִיצָּה וּמְדִיצָּה גָּלּוּי לְכָל־הָעַפִּים וְלְהְיּוֹת הַיְהוּדִּים (יג) יַנְתִידִים לַיּוֹם הַאֶּה לְהִנָּקֵם מֵאְיְבִיהָם:
- (13) Copies of this open edict were proclaimed as law in every province, clearly to all the nations, so that the Jews would be ready for that day to take revenge upon their enemies.
- (יד) הָּרֶצִּים רְּכְבֵּי הָפֶּלֶּהְ וְהַדְּתִּים יְּצְאוּ מְבְהָלִּים וּדְחוּפִּים בִּדְבַּר הַפֶּּלֶּהְ וְהַדְּת נִתְּצָה (יד) בִּשׁוּשֵׁן הַבִּירָה:
- (14) The couriers, riding mules from the king's stables, left urgently and hurriedly with the king's edict, and only after they left the law was proclaimed in Shushan the capital so the ministers in Shushan would not try to cancel the new edict.
- וּמָרְדָּפֵי יָצָא | מִלִּפְנֵּי הַמֶּּלֶךְ בִּלְפוּשׁ מַלְכוּתּ תְּפֵלֶת וְחּוּר וְעֲשֶּרֶת זְהָבּ גְּדוֹלְה וְתַכְּףִיךְ (טו)

הַפָּּלֶךְ בִּלְכִוּשׁ מַלְכוּת ׁ הְבָלֶת וָהׄוּר וַעֲמֶעָת זָהָב ׁ נְּדוֹלֶה וְתַכְּתִיךְ בְּוּץ וְאַרְנָּמֶן וְהָעִיר שׁוּשָּׁן צִהְלָה וְשָּׁמֶּוֹן וִיקְר: (יז) וּבְכָל־מְדִינָה שׁוּשָּׁן צִהְלָה וְשָּׁמֶּוֹן וִיקְר: (יז) וּבְכָל־מְדִינָה שׁוּשְׁן צִהְלָה וְשָּׁמֶּוֹן וִיקְר: (יז) וּבְכָל־מְדִינְה וּמְיִלְּה וְשָׁמֵּוֹן לַיְּהוּדִים הְּבָר־הַמֶּלֶךְ וְדְתוֹ מֵנִּיִע שִׂמְחָה וְשִּׁשׁוֹן לַיְּהוּדִים וּמְלֵיהם: מִשְׁתִּי הָאָרֶץ מְתִיהַדִּים בִּינְבָּל בַּחַד־הַיִּהוּדִים עַלֵּיהָם:

פּוּץ וְאַרְגָפָּן וְהָעִּיר שׁוּשָׁן צְהַלָּה וְשָׂמָחָה:

- (15) And Mordechai left the king's presence wearing a royal garment of blue and white, a large golden crown, and a shawl of fine linen and purple wool. And all the populace, including the gentiles of the city of Shushan celebrated and rejoiced.
- לַיָּהוּדִים הָיִתָּה אוֹףָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂן וִיקָר: (טז)
- (16) and especially for the Jews there was light and happiness, joy and prestige.
- וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־צִיר וָצִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דְבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹּ מַגִּיעַ שִּׁמְחָה וְשָׁשׁוּן (יז) לַיְהוּדִּים מִשְׁתָּה וְיוֹם שּוֹב וְרַבִּים מְעַמֵּי הָאֶבץ מְתְיַהֲדִּים כְּי־נָפַּל פְּחַד־הַיְהוּדִּים עֲלֵיהָם:
- (17) And in every province and city to which the king's open edict and law reached, there was happiness and joy for the Jews, a celebration and a holiday. Many of the gentiles converted to Judaism, for fear of the Jews had fallen upon them.

מגילת אסתר מבוארת

על־בָּל־הֶעַפִּים: (ג) וְכָל־שָׂר הַּמְּרִינוֹת וְהְצָּחַשְׁבִּרְנִּמְ וְאִישׁ לְאִיבֶי וֹם בֹּוֹם בְּעָרִיהָם בְּרָבִּל־בְּרִבְּיִם בְּעָרִיהָם וְאִישׁ לְאִרְעָם וְאִישׁ לְאִרְעָם לְאִרָּה אֲשָׁר הַמְּבְרִבְּנְים וְהַבָּּלִים וְהַבָּּלוֹת וְעִשֵּׂי הַמְּלָאַכָּה אֲשָׁר עַלִּיר וְהַבָּלִים וְהַבָּלִים וְהַבָּלוֹת וְעִשֵּׂי הַמְּלָאַכָה אֲשָׁר עַלִּיר וְהַבָּלִים וְהַבָּלוֹת וְעִשֵּׂי הַמְּלָאַכָה אֲשָׁר עִילִים וְהַבָּלוֹת וְעִשֵּׁי הַמְּלָאַכָה אֲשָׁר עִלִּיִים וְהַבָּלוֹת וְעִשֵּׁי הַמְּלָאַכָה אֲשָׁר עִיבִּים וְהַבָּלוֹת וְעִשֵּׁי הַמְּלָאכָה אֲשָׁר עִיבִּים וְהַבָּלוֹת וְעִשֵּׁי הַמְּלָאכָה אֲשָׁר עִיבִּים וְהַבּּלוֹת וְעִשֵּׁי הַמְּלָאכָה אֲשָׁר עִיבִּים וְהַבּּלוֹת וְעִשֵּׁי הַמְּלָאכָה אֲשָׁר אִישָׁר וִיבְּלִים בְּיִבּילִים הַבְּיִבְיִים וְהַבָּבּיוֹם וְהַבָּבּיוֹם וְעִשֵּׁי הַמְלָּאבָה אָבִילְים בְּיִבּים וְהַבְּיִים וְבִּבּים וְהַבּּלִים וְעִישִׁי הַמְּלָאבָה אָבְיִים וּבִּבּים וְהַבּּבּיוֹם וּתְבָּבּיוֹם וּתְבָּבְים וּתְבָּבְיוֹם וּבְּבִּים וּתְבָּבְיוֹם בְּיִבְּים בּיוֹם בּּיוֹם בּיוֹם בּיוֹם בּּיוֹם בְּיִבְּים בְּבִּילָם בְּיִבְּים בּיִבּים וְהַבְּיִים וּבְּים בּיוֹם בּיִים בְּילִים בְּיִבּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בּיִבּיל בִּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבּים בְּיִבְּים בְּיבִּים בְּיִבּים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבּים בְּיבִיל בְּיִבּים בְּיִבְים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבִים בְּיבְים בְּיוֹם בְּיִבְיּים בְּיבְים בְּיבְים בְיבִים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבִים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבִים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבּים בְּיבְים בְיבִים בְּיבְּים בְּיוּבְיים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבּים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיוּבְים בְּיבְים בְּיבְּים בְּים בְּיבְּים בְּיִבְים בְּיבִים בְּיבְּים בְּיבְים בְּבִילְים בְּיבְיּים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹם בְּיִים בְּיִים בְּיוֹם בְּבְּיל

- וּבִשְׁנִים עָשָּׁר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָּר בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָּׂר יוֹם בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּּיעַ דְּבַר־הַמֶּּלֶךְ (א) וְדָתּוֹ לְהָעֲשׁוֹת בַּיּוֹם אֲשֶׁר שִׁבְּףוּ אִיְבֵּי הַיְהוּדִים לִשְׁלוֹט בָּהֶם וְנְהַפּוֹךְ חּוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְשוּ הַיִּהוּדִּים הַּמָּה בִּשְׂנָאֵיהָם:
- (1) On the thirteenth day of the twelfth month, which is the month of Adar, when the time for the carrying out of the king's edict and law had arrived, on the day the enemies of the Jews had thought they would dominate them and their future looked doomed, everything was overturned, just as Achashverosh predicted: the Jews dominated their enemies and no one paid attention to the first edict.
- (ב) נְקְהֲלּוּ הַיְּהוּדִּים בְּעָרִיהֶּם בְּכָל־מְדִינוֹתּ הַמֶּּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרּוֹשׁ לִשְׁלֹחַ יָּד בִּמְבַקְשֵּׁי רְעַתְּם (ב) וְאִישׁ לְא־עָמַּד לִפְנִיהֶּם כִּי־נָפַּל פַּחְדָּם עַל־כָּל־הָעַמְים:
- (2) The Jews gathered in their cities throughout the provinces of King Achashverosh to attack those who sought to harm them. No man stood in their way, for the ministers did not publicize the first edict, only the edict that the Jews were allowed to fight their enemies, and their fear had fallen upon all the nations.

לַפֶּּלֶךְ מְנַשְּׂאָים אֶת־הַיְּהוּדֵים כִּי־נָפַל פַּחַד־מְרְדָּכַי עֲלֵיהֶם: (ד) כִּי־נְּקוֹל מְרְדָּכֵי בְּבְית הַפֶּּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ הוֹלֶךְ בְּכָל־הַמְּדִיגְוֹת כִּי־הָאָישׁ מְרְדָּכֵי הוֹלֶךְ וְנְדְוֹל: (ה) וַיַּכְּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל־אִיְבִיהֶם מַכַּת־הֶעֶרב וְהֶרֶג וְאַבְּדֵן וַיִּעֲשִׁוּ בְשְׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנֵם: (ו) וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הַרְנִוּ הַיִּהוּדִים וְאַבֶּ הְחַמִּשׁ מֵאִוֹת אִישׁ: (ז) וִאָת | פַּרְשַׁנְדָּרָא וְאָת | דַּלְפִּוֹן וְאָת | אַסְבּּתָא:

- ָנְל־שָׂרֵּי הַמְּדִיּנוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִּים וְהַפַּחּוֹת וְעֹשֵׁי הַמְּלְאכָחּ אֲשֶׁר לַפֶּּלֶךְ מְנַשְׂאִים אֶת־ (ג) הַיִּהוּדִים כְּי־נָפַל פָּחַד־מָרְדָּפֵּי עֲלֵיהָם:
- (3) And all the ministers of the provinces, the satraps, the governors and the king's functionaries, even though they knew of the first edict, honored the Jews and ignored it, for fear of Mordechai had fallen upon them.
- פִי־גִדּוֹל מָרְדֻּכֵי בְּבֵּית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכְל־הַמְּדִיעוֹת כִּי־הָאִישׁ מְרְדֻּכַי הוֹלֵךְ וְשִׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכְל־הַמְּדִיעוֹת כִּי־הָאִישׁ מְרְדֻּכִי בְּבֵּית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכְל־הַמְּדִיעוֹת כְּי־הָאִישׁ מְרְדֻּכִי בְּבֵּית הַמֶּלֶךְ וְשִׁמְעוֹ הוֹלֵךְ For Mordechai was prominent in the king's palace and his fame and control was spreading throughout all the provinces, for Mordechai was helping Achashverosh conquer more countries and growing in power.
- וַיַּפּוּ הַיְּהוּדִיםּ בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם מַכַּת־הֶּרֶב וְהֶּרֶג וְאַבְדָּן וַיְּעֲשׂוּ בְשְׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנְם: (ה)
- (5) And the Jews struck at all their enemies with the sword, killing and destroying, and although they were given permission to kill only their enemies, doing with their antagonists who were not their declared enemies as they pleased.
- וֹבְשׁוּשַׁן הַבִּיפָה הָרִגּוּ הַיִּהוּדִים וַאֲבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ: (ו)

מגילת אסתר מבוארת

(ח) וְאָת | פּוֹרָתָא וְאָת | אֲדַלָּיָא וְאָת | אֲרִידֵתָא: (ט) וְאָת | פּּרְבַּׂשְׁתָּא וְאָת | אֲרִיבַי הְבֶּי וְאָת | אֲרִיבִי וְאָת | אֲרִיבִי וְאָת | וַיְזִתָא: (י) שֲשֶׁרֶת בְּנִי הָבֶּן בֶּן־הַפְּרְתָא צֹּרֶר הַיְהוּדָים הְרֵגוּ וּבַבּוְּה וְאָת | אֲרִידֵי וְאָת | וַיְזִתָא: (יא) בַּיִּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפָּר הְהַרוּגִים בְּשׁוּשֵׁן הַבִּירָה לִפְּנִי הַמֶּלֶך: לָא שָׁלְחָוּ אֶת־יִדֶב: (יא) בַּיִּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפָּר הְהַרוּגִים בְּשׁוּשֵׁן הַבִּירָה לִפְנִי הַמֶּלֶך:

- (6) In Shushan the capital the Jews killed and destroyed five hundred men of their enemies.
- וֹאָת | פַּרִשַּׁנִדְּתָא וִאָת | דַּלְפוֹן וִאָת | אַסְפַּתָא: (ז)
- (7) And Parshandata, and Dalfon, and Aspata;
- וָאֵת | פּוֹפְתָא וָאֵת | אֲדַלְּיָא וָאֵת | אֲרִידָתָא: (ח)
- (8) and Porata and Adalya and Aridata;
- וָאָת | פַּרְמַּשָׁתָּא וָאֵת | אֲרִיפַי וָאֵת | אֲרִידַי וְאֵת | וַיְּזְתָא: (ט)
- (9) and Parmashta and Arisai and Aridai and Vaizata,
- שַּשֶּׁרֶת בְּצֵי הָפֶּון בָּן־הַמְּדָתָא צֹפִר הַיְּהוּדִּים הָפְגוּ וּפַבִּיָּה לֹּא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם: (י)
- (10) the ten sons of Haman, son of Hamdata, persecutor of the Jews, they killed; but they took none of the spoils.
- בַּיּוֹם הַתּוֹא בָּא מִסְפַּר הָהַרוּגִּים בִּשׁוּשַׁן הַבִּיַרָה לִפְנֵי הַמֶּלֵךְ: (יא)
- (11) That day, the number of open enemies slain in Shushan the capital besides the opponents who concealed their enmity was relayed to the king.

(יב) וַיֹּאמֶר הַפֶּּלֶךְ לְאֶסְתְּר הַפַּלְּבָּה בְּשׁוּשֵׁן הַבִּירָה הַרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּר חֲמְשׁ מֵאְוֹת אִישׁ וְאֵת עֲשֶׁרֶת בְּגִי־הָמָּן בִּשְּאֲר מְדִינִוֹת הַפֶּלֶךְ מַה עֲשִׂוּ וּמַה־שְּׁאֲלָתֵךּ וְיַנָּתְן לֶךְ וּמַה־ בַּקְשָׁתְךְ עִוֹד וְתַעשׁ: (יג) וַתְּאמֶר אֶסְתֵּר אָסְתֵר אִסְ־עַל־הַפָּלֶךְ מוֹב יִנְתְן נַּם־מְּחָר לַיְהוּדִים אַשֵּׁר בִּשׁוּשָּׁן לַעַשְּוֹת בִּדָת הַיָּוֹם וִאֶּת עֲשֶׂרֶת בִּנִי־הָמָן יִתְלְוּ עַל־הָעִץ: (יד) וַיְּאמֶר הַפֶּּלֶךְ

- וּשֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְפָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּיִףה הָרְגוּ הַיְּהוּדִּים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ (יב) וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנָי־הָמָן בִּשְׁאָר מְדִינּוֹת הַמֶּלֶךְ מֶה עֲשׂוּ וּמֵה־שְּׁאָלְתֵף וְיִּנְּתָן לָּךְ וּמַה־בַּקּשְׁתֵּךְ עּוֹד וִתַעֲשֹׁ:
- (12) The king said to Queen Esther, "In Shushan the capital, where the king openly favors the Jews, they killed and destroyed five hundred men who displayed their antisemitism openly, and the ten sons of Haman as well; I can only imagine what they have done in the other provinces of the King where the kings' preference to the Jews is less evident! Nevertheless, what is your plea? It will be granted you. What is your additional request? It will be fulfilled."
- ותֹאמֶר אֶסְתֵּף אִם־עַל־הַפֶּּלֶךְ שוֹב יִנְתֵּן גַּם־מְחָר לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשָׁן לְעֲשׁוֹת כְּדָּת (יג) הַיּוֹם וְאֵת עֲשָׂרֵת בְּנֵי־הַמֵּן יִתְלּוּ עַל־הַעַץ:
- (13) Esther replied, "If it please the King, let the Jews of Shushan be allowed to do tomorrow what was lawful today, to show that your protection of the Jews is not a one time occurrence, and let the ten sons of Haman be publicly hanged on the gallows to display the punishment of those who persecute Jews."

לְהַעְשִׂוֹת בֵּן וַתִּנְתֵן דָּת בְּשׁוּשָׁן וְאֶת עֲשֶׁרֶת בְּגִי־הָטָן תָּלְוּ: (טו) וַיִּקְהַלֹּוּ הַיְּהוּדִים אֲשֶׁרְ בְּשׁוּשָׁן שְׁלְשׁ מֵאִוֹת אֵישׁ וּבַבּוָּה לָא בְּשׁוּשָׁן נִּבְרָוֹם אַרְבָּעָה עֲשָׂר לְחְדֶשׁ אֲדָר וַיִּהַרְגוּ בְשׁוּשָׁן שְׁלְשׁ מֵאִוֹת אֵישׁ וּבַבּוֹּה לָא שְׁלְחָוּ אֶת־יִבְם: (טז) וּשְׁאָר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בִּמְדִינוֹת הַפֶּּעֶרְ וּבְבְּוֹּה לָא שְׁלְחָוּ אֶת־יִבְם: וֹנוֹת מִאִיבִיהֶם וְחָרוֹג בְּשְׂנִאֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים אֲלֶךְ וּבַבְּוֹּה לָא שְׁלְחָוּ אֶת־יִבְם:

- וַיּאמֶר הַמֶּלֶף לְהָעֲשׁוֹת פֵּן וַתִּנְתֵּן דְּת בְּשׁוּשָׁן וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנִי־הָמָן תְּלְוּ: (יד)
- (14) The king ordered this done, and the law was proclaimed in Shushan, and the ten sons of Haman were hanged.
- וְיִּקְהַלֹּוּ הַיְּהוּדִּים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן צֵּם בְּיּוֹם אַרְבָּעָּה עֲשָׂרּ לְחֹּדֶשׁ אֲדָר וַיְהַרְצוּ בְשׁוּשָׁן (טו) שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבַּבִּיְּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יִדְם:
- (15) So the Jews of Shushan gathered again on the fourteenth day of the month of Adar and killed another three hundred men in Shushan, but took none of the spoils.
- וּשְׁאָר הַיְּהוּדִּים אֲשֶׁרּ בִּמְדִיצּוֹת הַפֶּּלֶךְ נִקְהַלּוּ | וְעָמֹד עַל־נַפְשָׁם וְצּוֹחַ מֵאֹיְבִיהֶם וְהָרוֹּג (טז) בְּשׂנְאֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִּים אֶלֶרְ וּבַּבִּיְּה לֹא שָׁלְחּוּ אֶת־יִדְם:
- (16) And the rest of the Jews of the king's provinces in the smaller cities who were not protected by ministers gathered and stood up for their lives to relieve themselves of their enemies and since there were no ministers to hide the first edict, and the enemies engaged them in battle, and in the battle they killed not only their open enemies, but also seventy-five thousand of their foes, but took none of the spoils.

(יז) בְּיוֹם־שָׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְתְּׁדֶשׁ אֲבֶר וְנוֹחַ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְעָשְׂה אֹתוֹ יִוֹם מִשְּׁתֶה וְשִׂרְ בִּוֹ וְעָשְׂה אֹתוֹ יִוֹם מִשְּׁתֶה וְשִׂרְ בֹּוֹ וִבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בִּוֹ וִבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בֹּוֹ וִבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בִּוֹחַ בִּשְּׁרְיִם הַפְּּרְוֹים וְנִוֹחַ בִּחְבִים בְּבְּרָוִים הַפְּרְוֹים הַפְּרְוֹים הַפְּרְוֹים הַפְּרְוֹים הַבְּּבְרִוֹים הַבְּּבְנִה עָשָׂר לְחְנִישׁ אֲבֶר שִׂמְחָה וּמִשְּׁתֶה וְיִוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחְנִישׁ אֲבֶר שִׁמְחָה וּמִשְּׁתֶה וְיִוֹם הִיּבְעָה עָשֶׂר לְחְנִישׁ אֲבֶר שִׁמְחָה וּמִשְּׁתֶה וְיִוֹם הִיִּבְעָה עָשֶׂר לְחְנִישׁ אֲבֶר שִׁמְחָה וּמִשְּׁתֵּה וְיִוֹם הִיִּבְּעָה עָשֶׂר לְחְנִישׁ אֲבֶר שִׂמְחָה וּמִשְׁתֵּה וְיִוֹם

- בְיוֹם־שְׁלוֹשָׁה עֲשָׂר לְחֹּדֶשׁ אֲדָר וְצּוֹחַ בְּאַרְבָּעָּה עֲשָׂר פּוֹ וְעֲשׂה אֹתּוֹ יּוֹם מִשְׁתָּה (יז) יְשִׂמְחָה:
- (17) On the thirteenth day of the month of Adar, and they rested on the fourteenth day and made it a day of feasting and rejoicing.
- (יח) אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָּׁן נִקְהֲלֹּיּ בִּשְׁלוֹשָּׁה עֲשָׂר פּוֹ וּבְאַרְבָּעָּה עֲשָׂר פּוֹ וְתּוֹחַ בְּחֲמִשָּׁה (יח) עֲשַׂר פּוֹ וְעֵשֹׂה אֹתּוֹיוֹם מִשְׁתֵּה וְשִׂמְחָה: עֵשֵׂר פּוֹ וְעֵשֹׂה אֹתּוֹיוֹם מִשְׁתֵּה וְשִׂמְחָה:
- (18) And the Jews of Shushan gathered on the thirteenth and fourteenth [of Adar], and rested on the fifteenth and made it a day of feasting and rejoicing.
- עַל־פֵּן הַיְּהוּדִּים הַפְּרָזִים הַיְּשְׁבִים בְּעָרִי הַפְּרָזוֹת עֹשִׁים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ (יט) אַדָּר שִׂמִחָּה וּמִשִּׁתֵּה וִיוֹם שוֹב וּמִשְׁלֹחַ מָתּוֹת אִישׁ לְרַעָהוּ:
- (19) Thus the following year the *prazi* Jews, those who live in unwalled cities and knew that the first edict was not cancelled, they alone sensed the miraculous salvation from their enemies. Because their enemies engaged them in battle they were allowed to fight back even after the thirteenth, yet on the fourteenth they did not need to fight and rested, so they began to make the fourteenth day of the month of Adar a

מָוֹב וּמִשְׁלָחַ מָנָוֹת אָישׁ לְרֵעָהוּ: (כ) וַיִּכְתִּב מְרְדָּבֵׁי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלֵח סְפָּרִים אֶל־בָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מִדִינוֹת הַפֵּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרׁוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהֵרְחוֹקִים: (כא) לְקֵיֵם עֲלֵיהֶם לְהִיִוֹת עֹשִׁים אֵת יָוֹם אַרִבָּעָה עֲשָׂר לְחְרֵשׁ אֲדֶּר וִאֶת יוֹם־חֲמִשְּׁה עֲשָׂר בִּוֹ בְּכָל־

holiday, a day of feasting, rejoicing and sending portions of food one to another. Although it is forbidden to add a new holiday to those written in the Torah, individual communities are allowed to celebrate a salvation they experienced. The Jews in the larger cities, however, did not feel the full magnitude of their salvation since they were unaware that the first edict that was never officially revoked.

- וַיִּכְתּבׁ מָרְדָּפַּי אֶת־הַדְּבָףִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלֵּח סְפָּףִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִּים אֲשֶׁף בְּכָל־מְדִינוֹתּ (כ) הַמֵּלֵךְ אֲחַשְׁוֵףוֹשׁ הַקְּרוֹבִּים וְהָרְחוֹקִים:
- (20) So in order to make sure the Jews in the larger cities would be aware of the miracle, Mordechai recorded these events and sent epistles (mentioned later in verses 24-25) to all the Jews living throughout the provinces of King Achashveirosh, near and far
- לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם לְהְיּוֹת עֹשִּׁים אֵת יּוֹם אַרְבָּצָּה עֲשָׂר לְפֹּדֶשׁ אֲדָּר וְאֵת יוֹם־חֲמִשָּׁה עֲשָׂר (כא) בּוֹ בְּכַל־שַׁצַּה וְשַׁנַה:
- (21) to commit themselves to celebrate these days, the fourteenth and fifteenth days of the month of Adar every year, the residents of un-walled cities should celebrate the fourteenth of Adar, and the residents of the walled cities should celebrate the fifteenth, so that they

שָׁנָה וְשָׁנָה: (כב) כַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָּחוּ בָהֶם הַיְּהוּדִים מֵאַיְבֵיהֶם וְהַהֹּדֶשׁ אֲשֶׁר נָהְפַּׁךְ לְהֶם מִיָּגוֹן לְשִׁמְהָה וּמֵאֵבֶל לְיִוֹם מֻוֹב לַעֲשְׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתְה וְשִׁמְהָה וּמִשְׁלְּחַ מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵּהוּ וּמַהְנָוֹת לֶאֶבְיֹנִים: (כג) וְקבֵּל הַיְּהוּדִים אֵת אֲשֶׁר־הַחֻלּוּ לַעֲשְׂוֹת וְאֶת אֲשֶׁר־כְּתַב

wouldn't be creating a new holiday not proscribed in the Torah. And he chose these days because they were

פַיָּמִּים אֲשֶׁר־צָּחוּ בָהֶּם הַיְּהוּדִים מֵאֹיְבֵיהֶם וְהַחֹּדֶשׁ אֲשֶׁרּ נָהְפַּרְ לְהֶּם מִיְגוֹץ לְשִׁמְחָה (כב) פַּיָּמִים אֲשֶׁר־צָּחוּ בָהֶּם הַיְּמִי מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה וּמִשְׁלֹחַ מְנוֹתּ אִישׁ לְרֵעֵּהוּ וּמַתְּצוֹת וּמֵאֵבֶל לְיוֹם שוֹב לְעֲשׁוֹת אוֹתָּם יְמֵי מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה וּמִשְׁלֹחַ מְנוֹתּ אִישׁ לְרֵעֵּהוּ וּמַתְּצוֹת וּמֵאֵבֶל לְיוֹם שוֹב לְעֲשׁוֹת אוֹתָּם יְמֵי מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה וֹמִשְׁלֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵּהוּ וּמַתְּצוֹת לַּבְּיִנִים:

(22) the same days the Jews were relieved of their enemies. Although Haman's edict was scheduled for the thirteenth of Adar, the edict was to annihilate the whole nation so it was clearly not limited to that day specifically. However, the second edict which was to kill their enemies on a specific day was clearly a time related event, and when Esther wanted to continue even one more day she had to ask permission. Thus, if the enemies had chosen to retaliate on the fourteenth of Adar the Jews would have been helpless to prevent them, since their second edict was time limited to the thirteenth and the first edict was unlimited. The Jews in un-walled cities were attacked and their revenge was therefore not limited by time, but the Jews in walled cities were saved by the ministers who did not publicize the first edict on the fourteenth, so their salvation became clear only when that day ended. Mordechai publicized this by having them celebrate on the next day, the fifteenth of Adar.

מְרְדָּכַי אֲלֵיהֶם: (כד) בִּּי הָאָן בֶּן־הַמְּדְתָא הְאֲנְגִי צֹרֵר בְּל־הַיְּהוּדִּים חְשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְּדֶם וְהִפָּל פּוּר הָוּא הַגּוֹלָל לְהָמֶם וְלְאַבְּדֶם: (כה) וּבְבֹאָה ֹ לִפְּגִי הַמֶּלֶךְ אָמָר עִם־

And the month which had been transformed for them from one of sorrow to joy, from mourning to festivity—to make them days of feasting, rejoicing, sending food portions one to another and since he could not create a new holiday, he established a different was of celebrating by giving gifts to the poor.

- וָקבֵּל הַיְהוּדִּים אֵת אֲשֶׁר־הַמֵּלוּ לְעֲשׁוֹת וְאֵת אֲשֶׁר־כָּתַּב מְרְדָּפֵי אֲלֵיהָם: (כג)
- (23) And all the Jews, even the ones in the large cities who did not decree a regular holiday originally, accepted the obligation to celebrate it on the fourteenth and fifteenth similar to that which some of them like the small cities had begun to observe on the fourteenth, and that which Mordechai had written to them.
- (כד) פּיּ הָמָּן בָּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִּי צֹרֵף כָּל־הַיְּהוּדִּים חְשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְּדָם וְהִפָּל פּוּף (כד) פּיּ הָמָּן בָּן־הַמְּדָם לְהָפָּמם וְלְאַבְּדָם:
- (24) Now the *megila* goes back to tell us what the epistles Haman wrote to the Jews said and why he sent them: For Haman, son of Hamdata, who carried the tradition of revenge of his forefather the Agagite king who was killed by King Shaul, and was a persecutor of all the Jews, not just Mordechai, plotted against the Jews to destroy them, not just to discourage them from practicing their religion, and he cast a *pur*, which

מגילת אסתר מבוארת

הַבָּבֶּר יָשׁוּב מִחֲשֵׁבְתְּוֹ הֶרְעֲה אֲשֶׁר־חָשֵׁב עַל־הַיְּהוּדִים עַל־רֹאשִׁוֹ וְתָלְוּ אֹתְוֹ וְאֶת־בְּנָיוּ עַל־הָעִץ: (כוּ) עַל־בֵּן קְרָאוּ לַיָּמִים הָאָּלֶה פוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־בֵּן עַל־בְּל־הִבְּרָי הָאָנֶרֶת הַזָּאת וּמֲה־רָאַוּ עַל־בָּבָה וּמָה הִנִּיע אֲלֵיהֶם: (כזּ) קִיְּמְוּ וְקִבְּלִוּ הַיְּהוּדִים | עֲלֵיהֶם |

is a lot, to shatter them and destroy them.

- וּבְבֹאָתּ לִפְּצֵי הַמֶּלֶךְּ אָמַר עִם־הַפּּבֶּר יָשׁוּב מְחֲשַׁבְתּוֹ הְרָעָּה אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִּים (כה) על־ראשׁוֹ וְתַלּוּ אֹתּוֹ וְאֵת־בָּצַיוּ עַל־הָעָץ:
- (25) But when this true intent of Haman came before the king, he said that even with the first edict that he didn't annul, [Haman's] evil plot against the Jews will be returned upon his own head with the second edict, and by showing his true will by having [Haman] and his sons hanged upon the gallows. Mordechai sent this epistle to all the Jews so they would appreciate that even after Haman was killed they were still in terrible danger that Achashverosh's plan would not work and the nations would publicize only the first edict out of their hatred of the Jews.
- עַל־פֵּן קָרְאוּ לַיָּמִּים הָאֵּגֶּה פוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־פֵּן עַל־כָּל־דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת הַוּאֹת (כו) וּמַה־רַאוּ עַל־פַּכָה וּמַה הִגִּיעַ אֵלֵיהַם:
- (26) For this did they call these days "Purim", after the pur that changed from calamity to celebration, and because of all of the events of this epistle, which explained why they saw fit to establish the holiday, and what happened to them and what could have happened.
- (כז) אָלֵיהֶפּ וְעָבִיהָּם | עֲלֵיהֶם | וְעַל־זַרְשָּׁם וְשֵּל כָּל־הַנִּלְיִים עֲלֵיהֶפּ וְלֹּא יְעֲבּוֹר לְהְיּוֹת (כז

מגילת אסתר מבוארת

וְעַל־זַרְעָם וְעַׁל כָּל־הַנִּלְיִם עֲלֵיהם וְלָא יִעֲבֹוֹר לְהְיִוֹת עֹשִׁים אָת שְׁנִי הַיָּמִים הָאֵלֶּה בְּכְל־דְּוֹר וְדֹוֹר בְּכִלְ־דְּוֹר וְדִוֹר בְּבְלִים וְנִעֲשִׁים בְּכָל־דְּוֹר וְדֹוֹר מִשְׁבָּחְה וְמִנְה מְדִינָה וְשְׁנִה (כח) וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִוְכְּרִים הָאֵלֶּה לְא יִעַבְרוֹ מִתְּוֹדְ מִשְׁבִּיוֹ וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לְא יִעַבְרוֹ מִתְּוֹדְ מִמְיִרְנָם וְעִיר וְעֵיר וִימֵי הַפּּוּרִים הָאֵלֶּה לָא יִעַבְרוֹ מִמְרְעָם: (כט) וַתִּבְתֹב אֶסְהֵּר הַפֵּלְכָּה בַת־אֲבִיחְיִל וּמְרְדָּבִי הַיִּהוּדִי אֶת־בְּלֹ־תְּלֶןף לְלַיֵּם אָת אָנֶרֶת הַפָּרִים הַזָּאת הַשֵּׁנִית: (ל) וַיִּשְׁלֵח סְפָּרִים אֶל־

עשִׁים אֵת שְׁצֵי הַיָּמִים הָאֵלֶה כִּכְתָבָּם וְכִזְמַנָּם בְּכָל־שָׁצָה וְשִׁנְה:

- (27) The Jews established and accepted upon themselves and upon their descendants, and upon all who might convert to their faith, never to be annulled by any subsequent leadership, to annually celebrate these two days, the thirteenth and the fourteenth of Adar, by reading the story from writing a megila, on their proper dates.
- וְהַיָּמִּים מָּאֵלֶה נִזְכָּףִים וְנָעֲשִּׁים בְּכָל־דּוֹר וְדּוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִיצָּה וּמְדִיצָּה וְעִיר (כח) וְצִיר וִימֵּי הַפּוּףִים הָאֵלֶּה לֹּא יָעַבְרִיּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזִכְףָם לְא־יָשּוּף מִזַּרְעָם:
- (28) And these days are remembered by reading the *megila*, and observed through feasting and happiness in every generation, by every family, in every province and every city. And these days of Purim will never pass from among the Jews, nor shall their memory depart from their descendants.
- (כט) אָגֶּרֶת הַמַּלְפָּה בַת־אֲבִיחַּיִל וּמְרְדָפַי הַיְּהוּדִּי אֶת־כְּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם אֵת אָצֶּרֶת (כט) הַפִּרִּים הַזּׂאת הַשֵּׁנְית:

בְּלֹ־הַיְּהוּדִים אֶל־שֶּׁבַע וְעֶשְּׂרִים וּמֵאָה מְדִינָּה מַלְכַוּת אֲחַשְּׁוֵרְוֹשׁ דִּבְרֵי שָׁלִּוֹם וְאֲמֶת: (לא) לְקַנֵּם אֶת־יְמֵּי הַפָּרִים הָאֵׁלֶּה בִּוְּמַנֵּיהֶׁם בְּאֲשֶׁר קוַיַּם עֲלִיהֶׁם מְרְדָּכִי הַיְּהוּדִי וְאֶסְתְּר הַפַּלְבָּה וְכַאֲשֵּׁר קִיּמָוּ עַל־נַפִּשָּׁם וְעַל־זַרְעֶם דִּבְרֵי הַצּוֹמְוֹת וַזְעֲקָתְם: (לב) וּמִאֲמָר אֶסִהֵּר

- (29) Mordechai and Esther knew that there were sages who disagreed with their decree to add the *megila* to the Holy Scriptures and to celebrate these two days, so Queen Esther, daughter of Avichayil, and Mordechai the Jew, who both had royal permission to force the Jews to celebrate, established as a law the practice of this second Purim epistle, the *megila* we read today, and the days we celebrate.
- (ל) וַיִּשְׁלֵּח סְפָּרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִּים אֶל־שָּׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינְּה מַלְפּוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי שַׁלּוֹם וַאֵּמֶת:
- (30) And he sent letters to all the Jews, to the one hundred and twenty-seven provinces of Achashverosh's kingdom, words of peace to conciliate the various opinions and to prove the truth of their halachic stance,
- לְקַיֵּם אֶת־יְמֵיּ הַפָּףִים הָאֵלֶה בִּזְמַנֵּיחֶם כְּאֲשֶׁף קִיַּם עֲלֵיחֶם מְרְדֻבּיַּ הַיְּהוּדִיּ וְאֶסְתֵּר (לא) הַמַּלְפָּה וְכָאֲשֶׁר קִיּמוּ עַל־נַפִּשָּׁם וְעַל־זַרְעָּם דִּבְרִי הַצּוֹמּוֹת וְזָעֲקָתָם:
- (31) saying that for different groups to observe these days of Purim on different dates in the manner established for them by Mordechai the Jew and Queen Esther is not included in the prohibition against adding holidays to the ones proscribed in the Torah, and as proof they

קיַם דַּבְרֵי הַפָּרִים הָאֵלֶּה וְנִבְתַבַ בַּמְפֶּר:

(א) וַיָּשֶׂם הַפֶּּלֶךְ אֲחַשְּׁוַרְשׁ | מָם עַל־הָאָרֶץ וְאָיי הֵים: (ב) וְכָל־מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ וּגְבְוּרְתׁוֹ וּפָרְשַׁת ׁ וְּדָלַת מָרְדָּבַי אֲשֶׁר וּדְּלָוֹ הַכֶּּלֶךְ הֲלוֹא־הֶם כְּתוּבִים עַל־מַפֶּר דִּבְרָי הַיָּמִים

claimed that it is just as they had accepted upon themselves and upon their descendants the observance of the fasts and their lamentations which aren't proscribed by the Torah yet mentioned explicitly in the book of Zechariah.

- וּמָאֲמַר אֶסְתֵּר קַיַּם דִּבְרֵּי הַפָּרִים הָאֵלֶה וְנִכְתָּב בַּסְבֶּר: (לב)
- (32) And based on the word of Esther confirmed the observance of these Purim days by the sages, and the *megila* was included in Scripture as Mordechai and Esther requested.
- וַיַשֵּׁם הַמֵּלֵךְ אֲחַשִּׁוִףשׁ | מַס עַל־הַאָרֵץ וִאִיּי הַיַּם: (א)
- (1) After Mordechai was appointed minister he helped **King Achashverosh** to conquer many more lands, near and far, and thereby levied a tax upon the mainland which was near, and even on the far islands of the sea.
- ָוְכָל־מְעֲשֵׂה תָקְפּוּ וּגְפּוּרָתּוֹ וּפָּרָשַׁתּ גָּדְלַת מָרְדָּפֵּי אֲשֶׁר גִּדְּלּוֹ הַמֶּּלֶךְ הֲלוֹא־חֵם כְּתוּפִים (ב) על־פֶפֵּף דְבִףִי הַיַּמִים לְמַלְפֵּי מַדֵּי וּפַרַס:
- (2) And the entire story of his power and strength, and the account of how it was done through Mordechai's greatness which was bestowed

לְמַלְבֵי מָדֵי וּפָּרֶם: (ג) כִּי | מָרְדָּבָי הַיְּהוּדִׁי מִשְׁנֶה לַמַּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וְנָדוֹל לַיְּהוּדִׁים וְרָצִוּי לְרָב אָחָיו דּרֵשׁ מוֹב לִעַמֹּוֹ וִדֹבֵר שֵׁלִוֹם לְכָל־זַרְעִוֹּ:

on him by the king, is recorded in the Book of Chronicles of the kings of Media and Persia.

- פִּי | מָרְדָּפֵי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶחּ לַפֶּּלֶךְ אֲחַשְׁוֵחוֹשׁ וְגָדוֹלּ לַיְהוּדִים וְרָצוּי לְחֹב אֶחְיו דֹּחֵשׁ טוֹבּ (ג) לְעַמּוֹ וְדֹבֵּר שָׁלּוֹם לְכָל־זַרְעְוֹ:
- (3) For Mordechai the Jew succeeded in furthering Achashverosh's kingdom because he was second to King Achashverosh. Even though he was primarily a leader to the Jews he ruled over them mercifully, and therefore was loved by his many brethren. He sought the welfare of his people and spoke peace for all their descendants.